ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αικατερίνη Πλακίτση Άλκηστις Κοντογιάννη Ειρήνη Σπυράτου Βάια Μανώλη
Ευαγγελία Μπάλλα Ιωάννης Σταράκης

Μελέτη Περιβάλλοντος

Α΄ Δημοτικού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Μελέτη Περιβάλλοντος
Α΄ Δημοτικού

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	**Αικατερίνη Πλακίτση,** *Λέκτορας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων* **Άλκηστις Κοντογιάννη,** *Επίκουρος Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας* **Ειρήνη Σπυράτου,** *Εκπαιδευτικός* **Βάια Μανώλη,** *Εκπαιδευτικός* **Ευαγγελία Μπάλλα,** *Εκπαιδευτικός. Μετείχε στη συγγραφή των σελ. 10-61* **Ιωάννης Σταράκης,** *Εκπαιδευτικός. Μετείχε στη συγγραφή των σελ. 10-32 και 50-61*
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	**Ιωάννης Σαλβαράς,** *Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών* **Ουρανία Κυριαζή,** *Σχολική Σύμβουλος* **Ζωή Βιτσάκη,** *Εκπαιδευτικός*
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	**Παναγιώτα Φούρκα-Ταταράκη,** *Σκιτσογράφος - Εικονογράφος*
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	**Χριστίνα Σπυροπούλου,** *Φιλόλογος*
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	**Αλεξάνδρα Χ. Κουλουμπαρίτση,** *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	**Ειρήνη Κανακουσάκη,** *Εκπαιδευτικός*
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	**Μιχάλης Μακρουλάκης,** *Εικαστικός Καλλιτέχνης*
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	**ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.**

Γ΄ Κ.Π.Σ. / **ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ** / **Ενέργεια 2.2.1** / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:
«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

΄Εργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2007-2013

Οι διορθώσεις πραγματοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αικατερίνη Πλακίτση Άλκηστις Κοντογιάννη Ειρήνη Σπυράτου Βάια Μανώλη
Ευαγγελία Μπάλλα Ιωάννης Σταράκης

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Μελέτη Περιβάλλοντος Α΄ Δημοτικού

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Προέλευση φωτογραφιών

* Η επιλογή των εικόνων έγινε με ευθύνη των μελών της συγγραφικής ομάδας. Όσες εικόνες δεν αναφέρονται παρακάτω προέρχονται από το προσωπικό αρχείο των μελών της, η οποία και ευχαριστεί θερμά όσους συνεισέφεραν στη συλλογή του υλικού. Η αρίθμηση των εικόνων γίνεται από αριστερά προς τα δεξιά και από πάνω προς τα κάτω.

«Μια ζωή σαν τη δική μου», **Unicef**, Εκδόσεις Πατάκη [σελ. 12: (1), (2), (3), σελ. 28: (1), (2), σελ. 42: (2), (3), σελ. 76: (2), (3)], **Μουσείο Ιστορίας της Παιδείας**, [σελ. 15: (1)], **Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)**, [σελ. 17: (1), (2), σελ. 19: (3), (5), σελ. 100: (3)], **Πολεμικό Μουσείο Αθήνας**, [σελ. 17: (3), σελ. 23: (1)], **αρχείο Μελετζή Σ.** [σελ. 17: (3)], **Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ)**, έντυπο ΣΕΙΣΜΟΣ [σελ. 21: (1)], **«Λεξικό Ελλήνων Καλλιτεχνών»**, Εκδόσεις Μέλισσα, [σελ. 34: (2), (3), (4), (5), σελ. 47: (1), σελ. 54: (1), σελ. 67: (1)], **«Έλληνες ζωγράφοι»**, Εκδόσεις Μέλισσα, [σελ. 41: (2), σελ. 84: (1), (2), (3), (4), σελ. 106: (1), σελ. 109: (4), σελ. 112: (1), σελ. 115: (1), σελ. 153: (1)], **«Επτά Ημέρες»**, Εκδόσεις Καθημερινή, [σελ. 41: (1)], **«Πήλινα και Γύψινα παιχνίδια»**, Μ. Αργυριάδη, Μ. Μπενάκη, [σελ. 41: (3), σελ. 107: (1), (3), (4)], **«Art Gallery»**, Εκδόσεις Deagostini Hellas, [σελ. 45: (1), (2), σελ. 112: (2)], **«Ελληνική Μυθολογία»**, Εκδοτική Αθηνών, [σελ. 46: (2)], **Περιοδικό ΓΕΩ**, Εκδόσεις Λαμπράκη, [σελ. 53: (1), σελ. 66: (4)], **Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ)**, [σελ. 63: (1), (2), (4), (5), σελ. 64: (1), σελ. 65 (1), (2), σελ. 66: (1), (5), σελ. 71: (2), σελ. 109: (2), σελ. 110: (2), (3), (4), σελ. 113: (1), (2), σελ. 114: (2), (4), (5), σελ. 120 (1), **Αρχείο Κ. Κυράνη**, [σελ. 63: (3), σελ. 65: (3), (4), σελ. 70: (1), σελ. 71: (1), (3), σελ. 76: (1), σελ. 128: (2), σελ. 135: (1)], **«Ήπειρος»**, Κ. Μπαλάφας, Εκδόσεις Ποταμός, [σελ. 74: (1), σελ. 113: (4), σελ. 147: (4)], **Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος**, Ελληνικό Δακτυλικό Αλφάβητο, [σελ. 78: (1)], **«25 χρόνια μικρή πόρτα»**, Σ. Καλογεροπούλου, [σελ. 81: (1)], **«Ελληνικά Μουσεία»**, Εκδοτική Αθηνών, [σελ. 83: (1), σελ. 93: (4), σελ. 100: (1), σελ. 116: (1)], **Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης**, [σελ. 83: (2)], **«Άθλα Αθλητές και Έπαθλα»**, Π. Βαλαβάνης, Εκδόσεις Ερευνητές, [σελ. 91: (1)], **«Ολυμπιακοί Αγώνες»**, Αθήνα 2004, [σελ. 93: (1), (2), (3)], **«Επικοινωνία»**, Εκδόσεις Ερευνητές, [σελ. 100: (4), (5), (6), (7), σελ. 101: (1), (2), (3), σελ. 102: (1), (2), (3), (4)], **National Geographic**, Εκδόσεις Λαμπράκη, [σελ. 101: (5)], **«ΗΡΑ»**, Ήρα Τριανταφυλλίδη, [σελ. 107: (2)], **«Θησαυροί του Αγίου Όρους»**, Εκδοτική Αθηνών, [σελ. 109: (5)]. **«Η Ακρόπολη και το Μουσείο της»**, Εκδόσεις ΚΛΕΙΩ, [σελ. 109: (1)], **«Σαράντα Ελληνικά Κοχύλια»**, Εκδόσεις Καστανιώτη, [σελ. 114: (4)], **Θεατρική Εταιρία ΣΤΟΑ**, [σελ. 115: (3)], **Νομισματικό Μουσείο**, [σελ. 115: (4)], **Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας**, [σελ. 114: (1), σελ. 115: (5), σελ. 136: (4)], **«Λαϊκή Τέχνη»**, Μ. Κυνηγού Φλάμπουρα, [σελ. 115: (2), σελ. 136: (7)], **Εθνική Λυρική Σκηνή**, [σελ. 117: (1), σελ. 152: (1)], **Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ**, Πελ. Λαογραφικό Ίδρυμα, [σελ. 121: (1)], **«Η Ελληνική Χλωρίδα»**, Μπάουμαν Ε., Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης, [σελ. 123: (1), (3), σελ. 124: (4), σελ. 157: (πίνακας φυτών), (3), (4), (5), (7), 12)], **«Βιότοποι της Ελλάδας»**, Σφήκας Γ., Εκδόσεις Πατάκη, [σελ. 124: (3), (7), (9), σελ. 137: (1), σελ. 157: (πίνακας φυτών), (2), (9), (πίνακας ζώων): (3), (6), (9), 16), **«Τα δάση των χαμηλών περιοχών»**, Σφήκας Γ., Εκδόσεις Πατάκη, [σελ. 124: (2), (6), σελ. 125: (1)], **«Τα Αγριολούλουδα»**, Γ. Σφήκας, Εκδ. Πατάκη, [σελ. 124: (5), σελ. 140: (2), σελ. 157: (πίνακας φυτών), (1)], **«Θηλαστικά και ερπετά της Ελλάδας»**, Ελεύθερος Τύπος, [σελ. 130: (4), σελ. 140: (1), σελ. 157: (πίνακας ζώων), (1), (10], **Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία**, [σελ. 130: (6), σελ. 135: (4), σελ. 136: (5), σελ. 137: (3), σελ. 140: (3), σελ. 157: (πίνακας ζώων): (12)], **Εταιρία Μελέτης και Προστασίας της Μεσογειακής Φώκιας MOm**[σελ. 139: (1), (2), (3)], **Γνωρίζοντας τους υγρότοπους**, ΥΠΕΧΩΔΕ, [σελ. 136: (6), σελ. 157: (πίνακας ζώων), (4)], **WWF, Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση**, [σελ. 140: (3)].

Περιεχόμενα

Η ομάδα

Ενότητα 1: Η τάξη μου

Κεφάλαιο 1 Πώς είναι η τάξη μου; 10
Κεφάλαιο 2 Η ομάδα μια αγκαλιά, δάσκαλοι με τα παιδιά 13
Κεφάλαιο 3 Πώς ζούμε στην τάξη; 14

Ενότητα 2: Το σχολείο μου

Κεφάλαιο 1 Πώς είναι το σχολείο μου; 18
Κεφάλαιο 2 Πώς ζούμε στο σχολείο; 20
Κεφάλαιο 3 Εκδρομές με το σχολείο, εκδηλώσεις και γιορτές 22
Κεφάλαιο 4 28η Οκτωβρίου 1940 23

Ενότητα 3: Η οικογένειά μου

Κεφάλαιο 1 Η οικογένεια 26
Κεφάλαιο 2 Πώς ζούμε στην οικογένεια; 29
Κεφάλαιο 3 Πώς η οικογένεια φροντίζει το περιβάλλον; 31

Ο χρόνος

Ενότητα 1: Ο άνθρωπος και ο χρόνος

Κεφάλαιο 1 Η οικογένειά μου έχει ιστορία 34
Κεφάλαιο 2 Η δική μου ιστορία 37
Κεφάλαιο 3 Πώς μετράω τον χρόνο; 38
Κεφάλαιο 4 Πώς αλλιώς μετράω τον χρόνο; 40
Κεφάλαιο 5 Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά 41
Κεφάλαιο 6 Πώς περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου; 42

Ενότητα 2: Ο ήλιος και η ζωή μας

Κεφάλαιο 1 Ο Ήλιος, ο Ηλιάτορας, ο Πετροπαιχνιδιάτορας 45
Κεφάλαιο 2 Τι μας προσφέρει ο ήλιος; 47

Ο τόπος μου

Ενότητα 1: Το σπίτι μου

Κεφάλαιο 1 Στο σπίτι μου 50

Ενότητα 2: Η γειτονιά μου

Κεφάλαιο 1 Πώς είναι η γειτονιά μου; 53
Κεφάλαιο 2 Οι άνθρωποι της γειτονιάς 55
Κεφάλαιο 3 Πώς ζούμε στη γειτονιά; 57
Κεφάλαιο 4 Η γειτονιά και το περιβάλλον 59

Ενότητα 3: Ο τόπος που ζω

Κεφάλαιο 1 Ακτές και θάλασσα 64
Κεφάλαιο 2 Νησιά 66
Κεφάλαιο 3 Ποτάμια, λίμνες, κάμποι 68
Κεφάλαιο 4 Βουνά 70
Κεφάλαιο 5 Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν; 72

Οι ανάγκες του ανθρώπου

Ενότητα 1: Οι ανάγκες του ανθρώπου

Κεφάλαιο 1 Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου; 75
Κεφάλαιο 2 Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες 78

Ενότητα 2: Γνωρίζω το σώμα μου

Κεφάλαιο 1 Γνωρίζω το σώμα μου 81

Κεφάλαιο 2 Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις 85
Κεφάλαιο 3 Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής; 87

Ενότητα 3: Ο αθλητισμός στο σχολείο μας

Κεφάλαιο 1 Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας 90
Κεφάλαιο 2 Κανόνες και αθλήματα 92

Ενότητα 4: Αγαθά και επαγγέλματα

Κεφάλαιο 1 Αγαθά και επαγγέλματα 96

Πώς επικοινωνούμε;

Ενότητα 1: Επικοινωνία – ενημέρωση – Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Κεφάλαιο 1 Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα 101
Κεφάλαιο 2 Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης 103

Ο Πολιτισμός μας

Ενότητα 1: Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

Κεφάλαιο 1 Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα 106

Ενότητα 2: Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου;

Κεφάλαιο 1 Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου; 110
Κεφάλαιο 2 25η Μαρτίου: διπλή γιορτή 112

Ενότητα 3: Τι είναι ο πολιτισμός;

Κεφάλαιο 1 Ο πολιτισμός του τόπου μας 114
Κεφάλαιο 2 Μια επίσκεψη στο Μουσείο 116
Κεφάλαιο 3 Τι συμβαίνει στην περιοχή μας; 117
Κεφάλαιο 4 Κάθε τόπος τα έθιμά του... και ο χρόνος τα δικά του 118
Κεφάλαιο 5 Το βιβλίο των παροιμιών 119
Κεφάλαιο 6 Απόκριες 120
Κεφάλαιο 7 Πάσχα 121

Ερευνούμε το περιβάλλον

Ενότητα 1: Τα φυτά του τόπου μου

Κεφάλαιο 1 Ποια φυτά ζουν στον τόπο μου; 124
Κεφάλαιο 2 Ποια είναι τα μέρη των φυτών; 126
Κεφάλαιο 3 Οι εποχές και τα φυτά 128

Ενότητα 2: Τα ζώα του τόπου μου

Κεφάλαιο 1 Ποια ζώα ζουν στον τόπο μου; 131
Κεφάλαιο 2 Ποια είναι τα μέρη ενός ζώου; 133
Κεφάλαιο 3 Οι οικογένειες των ζώων 134
Κεφάλαιο 4 Τα ζώα και το περιβάλλον 136
Κεφάλαιο 5 Πώς φροντίζουμε τα φυτά και τα ζώα; 137

Ενότητα 3: Αντικείμενα από το περιβάλλον μου

Κεφάλαιο 1 Από τι είναι φτιαγμένα τα αντικείμενα στην τάξη μου; 142
Κεφάλαιο 2 Πόσα είδη υλικών υπάρχουν γύρω μου; 144

Ενότητα 4: Η ηλεκτρική ενέργεια στη ζωή μας

Κεφάλαιο 1 Η ηλεκτρική ενέργεια στη ζωή μας 147
Κεφάλαιο 2 Κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια 149

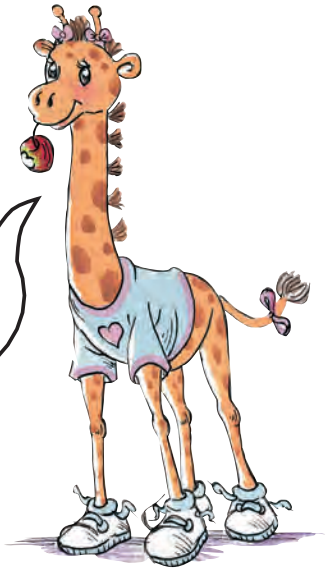
Ενότητα 5: Το ταξίδι του ήχου

Κεφάλαιο 1 Το ταξίδι του ήχου 151

Γεια σας, παιδιά.
Το όνομά μου είναι
Λέων Λαλέων.

Κι εγώ
είμαι η **Μηλώ**
Καμηλώ. Το δικό
σου όνομα;

Όνομα:

_ _ _ _

Πώς εργαζόμαστε:

Λέμε τη γνώμη μας

Συζητάμε

Ρωτάμε

Παίζουμε

Ζωγραφίζουμε

Κόβουμε και κολλάμε
Κατασκευάζουμε

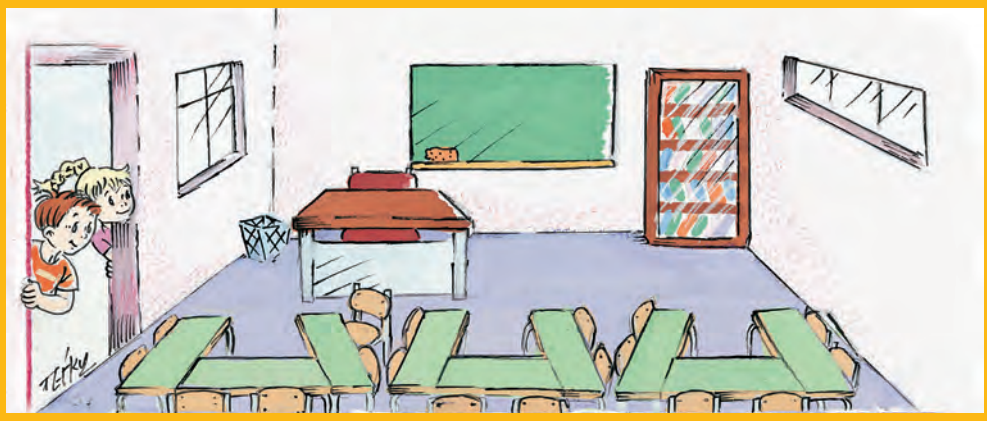
Ερευνούμε έξω από την τάξη

Εργαζόμαστε στο τετράδιο εργασιών

Η τάξη μου

1. Πώς είναι η τάξη μου;

2. Η ομάδα μια αγκαλιά, δάσκαλοι με τα παιδιά

3. Πώς ζούμε στην τάξη;

1. Πώς είναι η τάξη μου;

Παίζουμε:

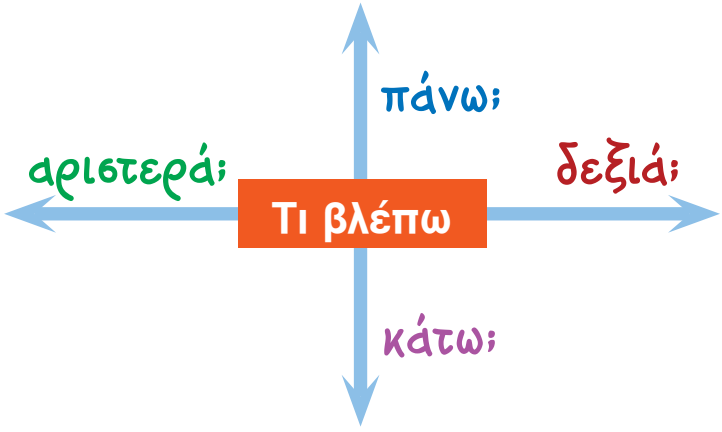
Γνωρίζω την τάξη μου.

Μες στην τάξη περπατώ.
Γύρω μου παρατηρώ.
Διαλέγω κάτι.
Μιλώ για αυτό.

Συζητάμε

Παρατηρώ προσεκτικά την τάξη μου.
Ποια πράγματα υπάρχουν γύρω μου;

Λέμε τη γνώμη μας

Τι άλλο θα ήθελα να έχει η τάξη μου; Γιατί;

Πώς είναι η τάξη μου;

Πόσα είναι ο ;

Πόσες είναι ο ;

Πόσες είναι το ;

Μετράω και με μια το μου.

Συζητάμε

Πώς αλλιώς μετράμε;
Τι άλλο θα ήθελες να μετρήσεις;

Παίζουμε:

Κλείνω τα μάτια με ένα σε ένα ή σε ένα .

Δίνω οδηγίες για να πάει στην .

Η τάξη μου είναι ένας χώρος που έχει πολλά πράγματα. Έχει πίνακα, θρανία, καρέκλες, βιβλιοθήκη.

Πώς είναι η τάξη μου;

Πώς είναι η τάξη του σχολείου σε άλλα μέρη του κόσμου;

Συζητάμε

Σε τι μοιάζει η τάξη μου με τις άλλες τάξεις;
Σε τι διαφέρει;

1 - 2

2. Η ομάδα μια αγκαλιά, δάσκαλοι με τα παιδιά

Είμαι η Άννα και μου αρέσει...

Παίζουμε:

Ας γνωριστούμε.

Παίζουμε:

Αναγνωρίζω τους συμμαθητές μου.

Ρωτάμε

Τι θα ήθελες να ρωτήσεις τα , τον ή τη ;

Από φίλους ξεχειλίζει
και όλο γράμματα μυρίζει*.
Τι είναι;

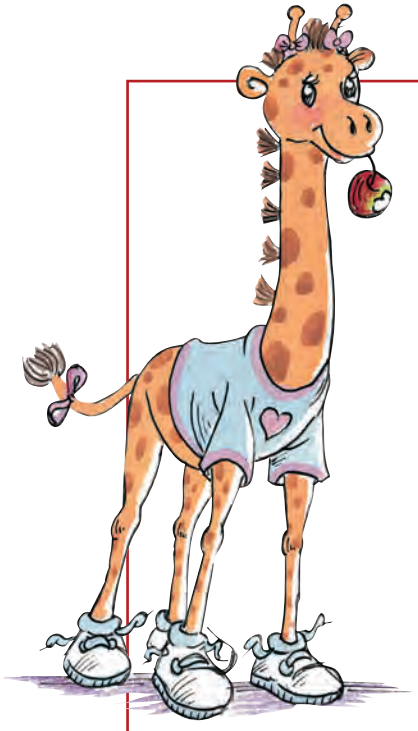
* *Ρ. Καρθαίου*

Η τάξη μου
είναι μια ομάδα.

3

3. Πώς ζούμε στην τάξη;

Συζητάμε

Γινόμαστε ομάδες και συζητάμε τι κάνουν τα παιδιά στις εικόνες. Τι άλλο κάνουμε στην τάξη;

Πώς ζούμε στην τάξη;

Για την τάξη σας κανόνες
αν θα βρείτε, όλοι μαζί
καλύτερα θα ζείτε.

Λέμε τη γνώμη μας

Σκεφτόμαστε τρόπους για να ζούμε καλά στην τάξη.
Με τον δάσκαλο ή τη δασκάλα μας συμφωνούμε
για τους κανόνες που θα έχουμε στην τάξη μας.

Παίζουμε

Γινόμαστε ζευγάρια ή ομάδες.
Παίζουμε έναν κανόνα της τάξης.

Στην τάξη μας
έχουμε κανόνες!

Η τάξη της γιαγιάς μου

4

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Τι σημαίνει για σένα η τάξη σου;
Να ζωγραφίσεις εικόνες από την τάξη σου.

Το σχολείο μου

1. Πώς είναι το σχολείο μου;

2. Πώς ζούμε στο σχολείο;

3. Εκδρομές με το σχολείο, εκδηλώσεις και γιορτές...

4. 28η Οκτωβρίου 1940

1. Πώς είναι το σχολείο μου;

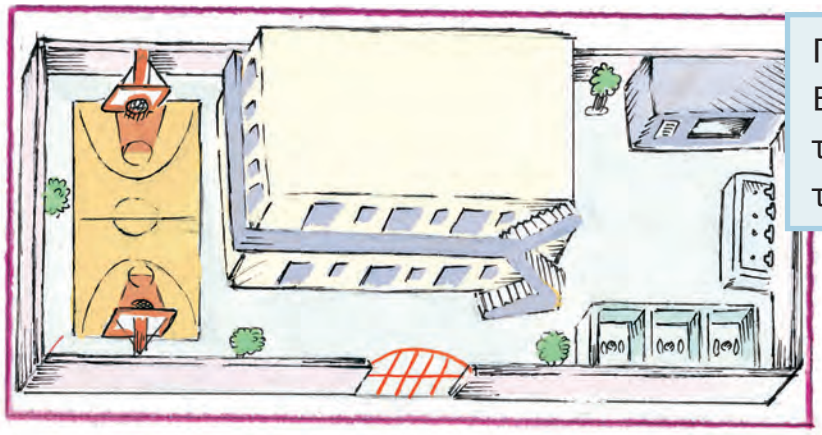

Ερευνούμε έξω από την τάξη

Ας γνωρίσουμε το σχολείο μας!

Τι βλέπεις;	Τι ακούς;	Τι πιάνεις;	Τι μυρίζεις;	Τι νιώθεις;
				

Γινόμαστε ομάδες. Ερευνούμε τους χώρους του σχολείου.

Πώς είναι το σχολείο μου;

Λέμε τη γνώμη μας

Τι άλλο θα θέλαμε
να έχει το σχολείο μας;
Υπάρχει κάτι που δε μας αρέσει; Γιατί;

Βλέπω σχολεία μεγάλα,
βλέπω σχολεία μικρά, στην πόλη,
στο βουνό, στον κάμπο,
στα νησιά.

Το σχολείο μας έχει πολλούς χώρους.
Έχει αίθουσες, γραφεία, αυλή.

1 - 2

2. Πώς ζούμε στο σχολείο;

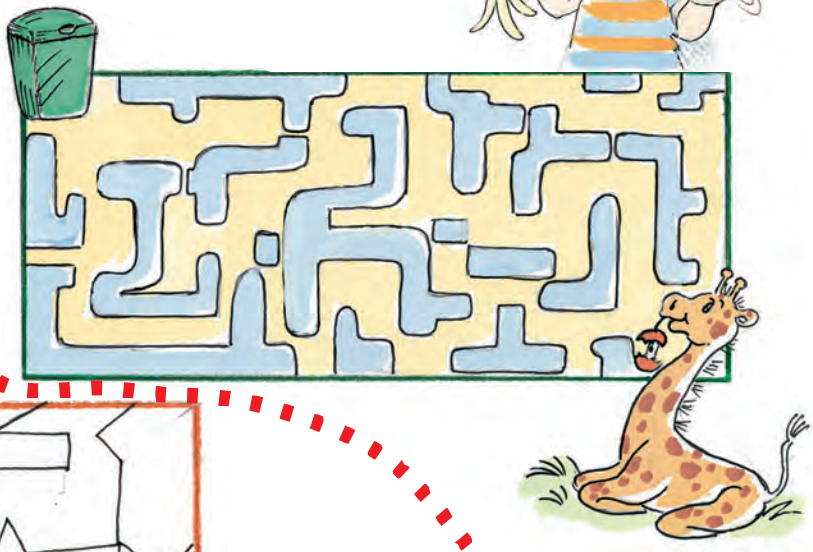

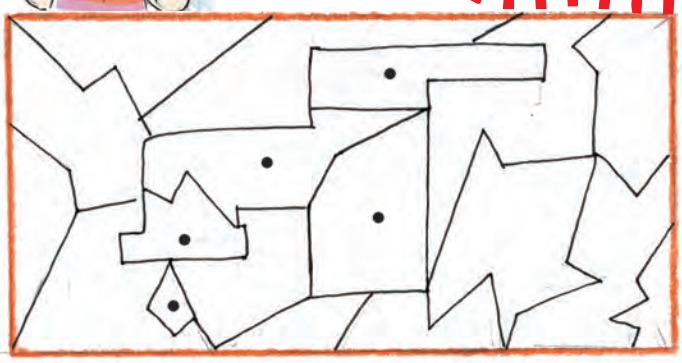
Τι άλλο κάνουμε στο σχολείο;
Τι σου αρέσει πιο πολύ;

Συζητάμε

Τι θα έλεγες σε έναν συμμαθητή σου που πετάει τα σκουπίδια κάτω;
Ποιους κανόνες χρειαζόμαστε για να ζούμε καλά κάθε μέρα, όταν είμαστε στο σχολείο;

Συζητάμε

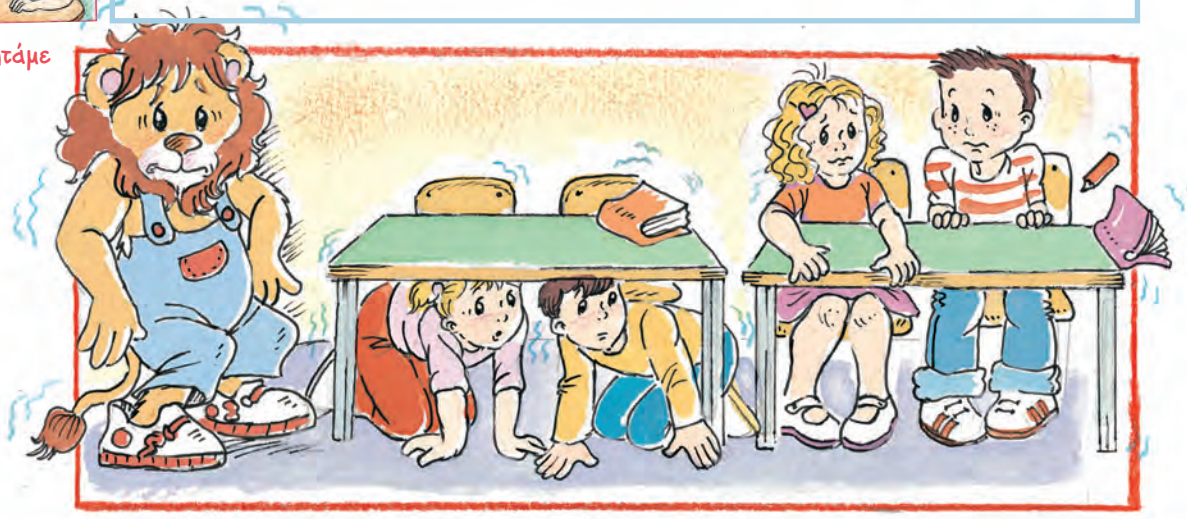
Πώς ζούμε στο σχολείο;

Τι θα κάνουμε αν γίνει σεισμός στο **σχολείο**;
Κάνουμε ένα παιχνίδι ετοιμότητας.

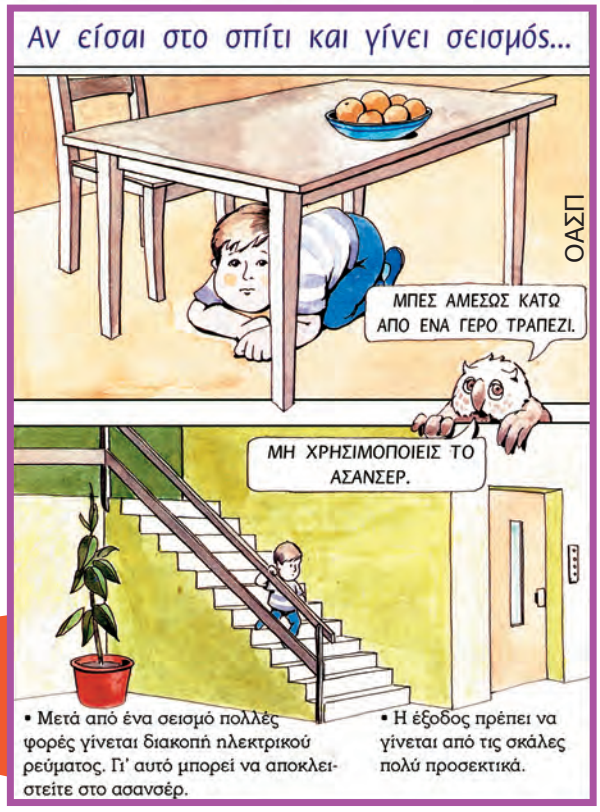
Συζητάμε

Συζητάμε

Παρατηρούμε προσεκτικά το φυλλάδιο οδηγιών. Τι θα κάνουμε αν γίνει σεισμός και είμαστε στο **σπίτι**;

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

Στο σχολείο μαθαίνουμε πολλά πράγματα. Μαθαίνουμε τι πρέπει να κάνουμε την ώρα του σεισμού.

3

3. Εκδρομές με το σχολείο, εκδηλώσεις και γιορτές

Τι κάνουν τα παιδιά στην πάνω εικόνα;
Πού πηγαίνουν οι μαθητές και οι μαθήτριες της Πρώτης τάξης με το σχολικό;
Πού θα ήθελες να πας με το σχολείο σου;

Λέμε τη γνώμη μας

Τι χρειάζεται να έχω μαζί μου όταν πηγαίνω εκδρομή;

Τραγουδάμε:

«Ήταν ένα μικρό καράβι...»

Με το σχολείο πηγαίνουμε εκδρομές, κάνουμε εκδηλώσεις και γιορτές.

4 - 5

4. 28η Οκτωβρίου 1940

Α. Αλεξανδράκης,
Έλληνες στρατιώτες στην Πίνδο, 1940-1941

Οι παππούδες μας που τώρα
έχουν χιόνια στα μαλλιά
πολεμήσανε πριν χρόνια
μες στο κρύο και στα χιόνια
για τιμή, για λευτεριά.

Γ. Βρεττός

Ρωτάμε

Ρωτάμε τους παππούδες και τις γιαγιάδες μας να μας πουν τι έγινε την 28η Οκτωβρίου 1940.

Παιδιά, της Ελλάδος παιδιά,
που εκληρά πολεμάτε, πάνω στα βουνά...

Μ. Τραϊφόρος, Μ. Σουγιούλ

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε
Το σχολείο μου

Τι σημαίνει για σένα το σχολείο σου;
Να ζωγραφίσεις εικόνες από το σχολείο σου στα πέταλα του λουλουδιού.

Η οικογένειά μου

1. Η οικογένεια

2. Πώς ζούμε στην οικογένεια;

3. Πώς η οικογένεια φροντίζει το περιβάλλον;

1. Η οικογένεια

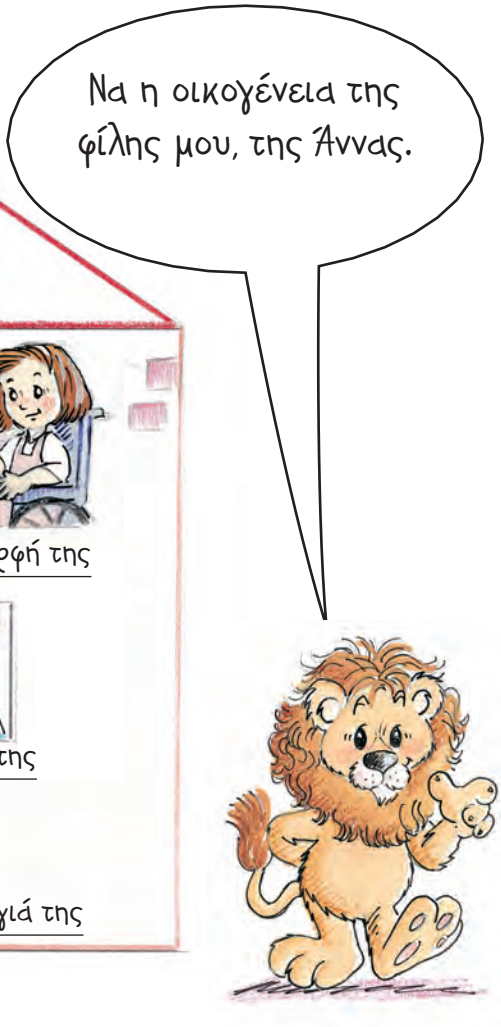

Λέμε τη γνώμη μας

Θέλεις να μιλήσεις για τη δική σου οικογένεια;

Ρωτάμε

Τι θα ήθελες να ρωτήσεις την Άννα, τον Ομάρ και τον Τάκη για τις οικογένειές τους;

Συζητάμε

Πώς μπορεί να αλλάξει μια οικογένεια;

Κάθε παιδί έχει τη δική του οικογένεια.
Όλες οι οικογένειες δεν είναι όμοιες.

Άλλες οικογένειες

Οικογένεια Κινέζων

Οικογένεια Ινδών

Βάλε τη **φωτογραφία**
της **οικογένειάς** σου

Συζητάμε

Παίζουμε το παιχνίδι Μοιάζω-Διαφέρω.
Σε τι μοιάζουν οι οικογένειες που φαίνονται στις φωτογραφίες;
Σε τι διαφέρουν;

Ο γιος της μαμάς μου είμαι εγώ.
Ο γιος του μπαμπά μου είμαι εγώ.
Ο αδελφός του αδελφού μου είμαι εγώ.
Ο αδελφός της αδελφής μου είμαι εγώ.
Ο εγγονός της γιαγιάς μου είμαι εγώ.
Ο εγγονός του παππού μου είμαι εγώ.
Ο ανιψιός του θείου μου είμαι εγώ.
Ο ανιψιός της θείας μου είμαι εγώ.
Ο ξάδελφος του ξαδέλφου μου είμαι εγώ.
Ο ξάδελφος της ξαδέλφης μου είμαι εγώ.

Ποιος είμαι πια εγώ!!!!

Αν είσαι κορίτσι,
πώς θα το πεις;

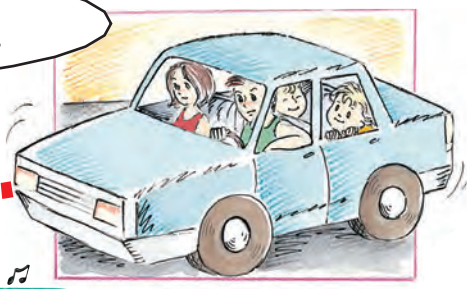

1 - 2

2. Πώς ζούμε στην οικογένεια;

Δείτε πώς ζουν οι φίλοι μου.

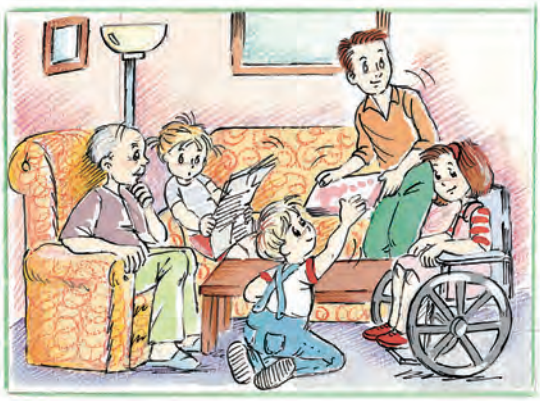

Συζητάμε

Ποιες από τις εικόνες σού θυμίζουν την οικογένειά σου;
Τι άλλο κάνετε με τη δική σου οικογένεια;

Βοηθάμε ο ένας τον άλλον.

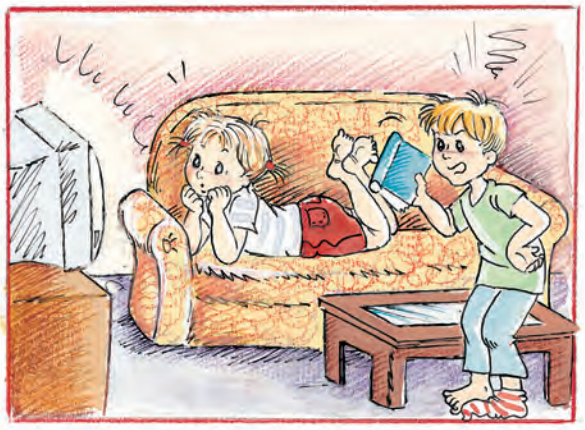
Τώρα είμαστε μια συντροφιά.

Συζητάμε

Τι μας προσφέρει η οικογένειά μας;
Τι προσφέρουμε εμείς στην οικογένειά μας;

Πώς ζούμε στην οικογένεια;

Υπάρχουν και προβλήματα

Μπορούμε να κάνουμε πάντα αυτό που θέλουμε; Γιατί;

Παίζουμε

Γινόμαστε ζευγάρια.
Παίρνουμε ρόλους.
Συζητάμε για ένα πρόβλημά μας.
Δίνουμε λύση σε αυτό.

Όλοι κάνουν κάτι μέσα στην οικογένεια, δηλαδή έχουν ρόλους.
Κάθε οικογένεια έχει κανόνες.
Όλοι βοηθάνε σε μια οικογένεια.

Ζητάω βοήθεια από κάποιον **μεγαλύτερο** στο σπίτι και γράφω **έναν κανόνα** της **οικογένειάς μου.**

Ένας κανόνας της οικογένειάς μου

.....

.....

.....

.....

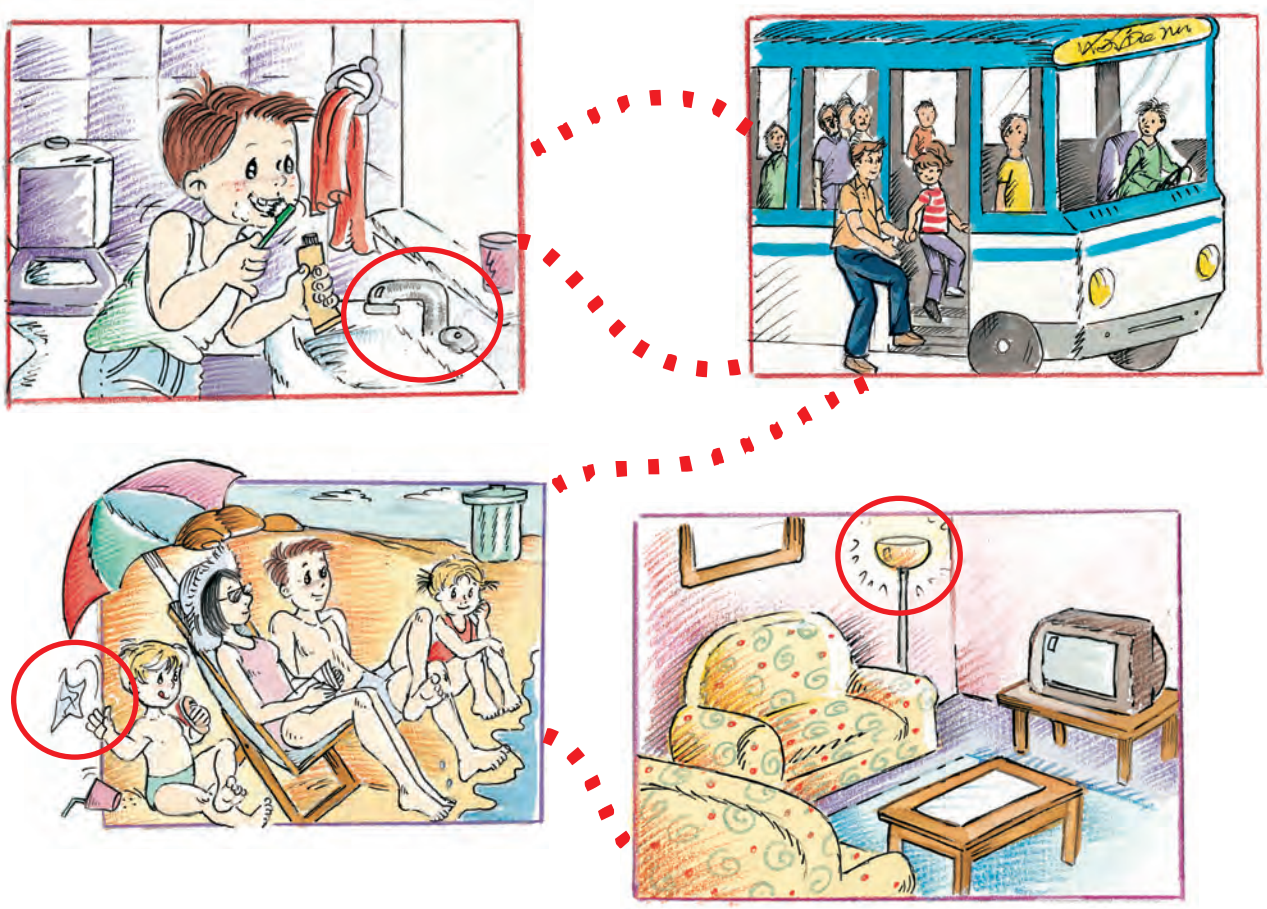
.....

3 – 4

3. Πώς η οικογένεια φροντίζει το περιβάλλον;

Εγώ και η οικογένειά μου προσέχουμε...

Παρατηρώ τις παραπάνω εικόνες.
Ποιες εικόνες δείχνουν τη φροντίδα μας για το περιβάλλον;
Δικαιολογώ την απάντησή μου.

Συζητάμε

Τι μπορεί να κάνει μια οικογένεια για το περιβάλλον;

Κάθε οικογένεια μπορεί να κάνει πολλά για να προστατεύει το περιβάλλον.

5 – 6

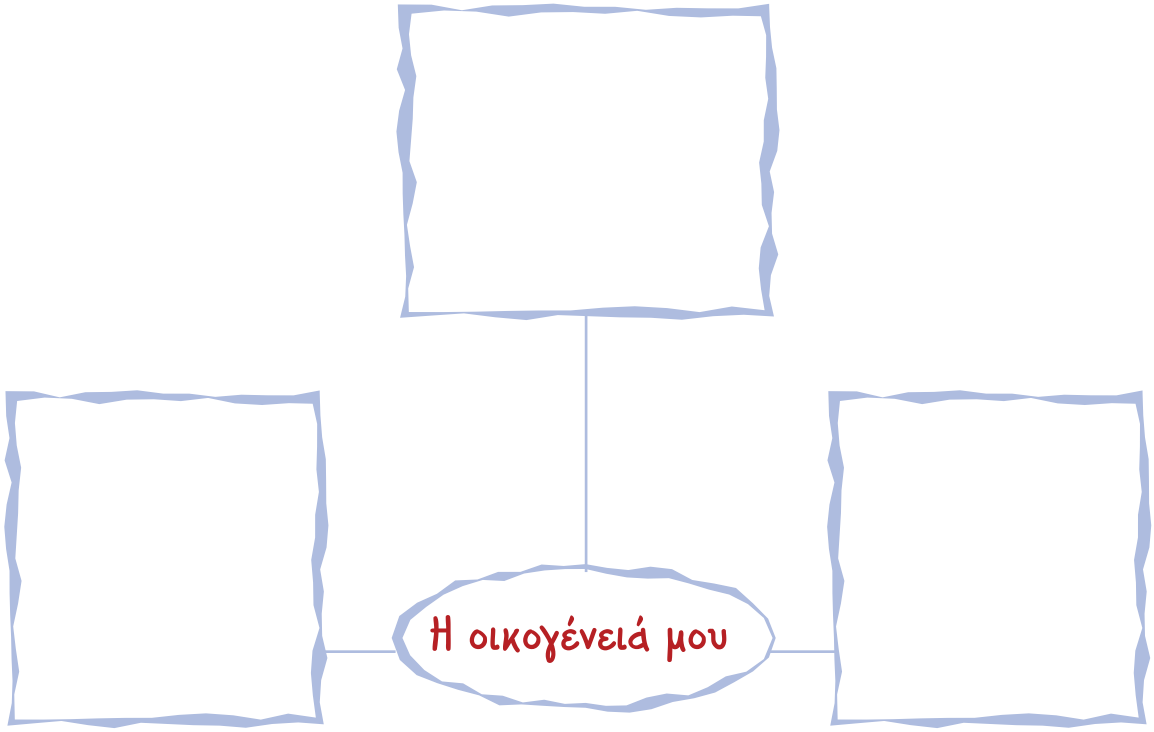
Ζωγραφίζουμε

Ζωγραφίζω ένα μήνυμα για το περιβάλλον.
Το δείχνω στην οικογένειά μου και συζητάμε για αυτό.

Θα μας μιλήσεις για την οικογένειά σου;

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Ο άνθρωπος και ο χρόνος

1. Η οικογένειά μου έχει ιστορία

2. Η δική μου ιστορία

Να κολλήσεις δύο δικές σου φωτογραφίες.

3. Πώς μετράω τον χρόνο;

4. Πώς αλλιώς μετράω τον χρόνο;

5. Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά

6. Πώς περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου;

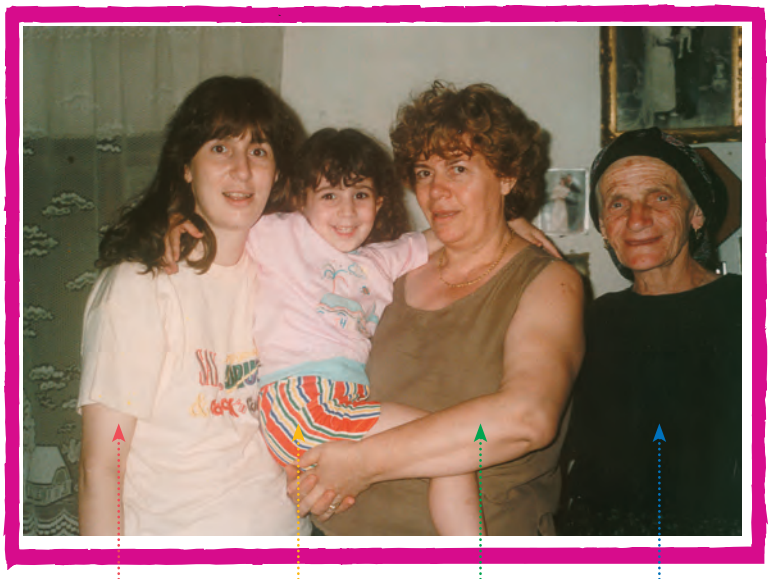

«Η ιστορία της μαμάς μου»

Στην κουζίνα του σπιτιού αρχηγός ήτανε η μαμά της μαμάς της μαμάς μου,
η γιαγιά της μαμάς μου, η δική μου προγιαγιά.

Σ. Ζαραμπούκα

Δάβης Δ.

Βαλαβανίδη Μ.

Βασιλείου Σ.

Δάβης Δ.

Βάζω αριθμούς στους κύκλους και στις φωτογραφίες. Ξεκινάω από την προγιαγιά.

Συζητάμε

Και η οικογένειά σου έχει ιστορία.
Θα μας διηγηθείς κάτι από αυτήν;

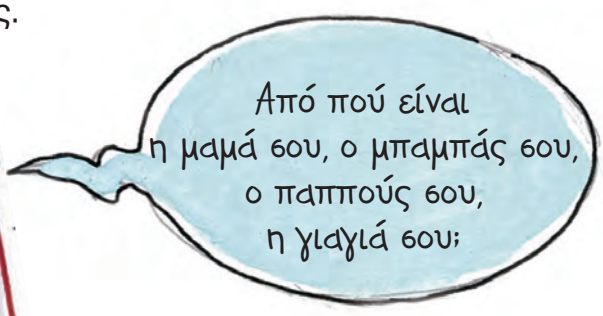
Η οικογένειά μου έχει ιστορία

Όνομα:

Κολλάω φωτογραφίες με τα πρόσωπα της οικογένειάς μου.
Γράφω τα ονόματά τους στις γραμμές.

Η οικογένειά μου έχει ιστορία

Τι άλλαξε στην οικογένεια;

Μια φορά κι έναν καιρό,
κάπου πέρα, κάπου εδώ,
ο παππούς και η γιαγιά
κάνανε πολλά παιδιά.
– Και μετά, και μετά;
– Τα παιδιά κάναν παιδιά.
– Και μετά, και μετά;
– Ε! Γεννήθηκα εγώ. Γεια σας, παιδιά!

1

Να ζήσεις, Ελένη, και χρόνια πολλά,
μεγάλη να γίνεις με άσπρα μαλλιά!

Συζητάμε

Πώς ήταν η Ελένη όταν γεννήθηκε;
Πώς είναι έξι χρονών;

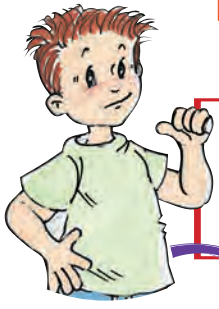
Γράφω **Χαρούμενα Γενέθλια** σε μια άλλη γλώσσα.

Κλείνω τα μάτια και θυμάμαι... όταν ήμουν πιο μικρός ή πιο μικρή.

Πώς ήμουν;
Τι μπορούσα να κάνω;

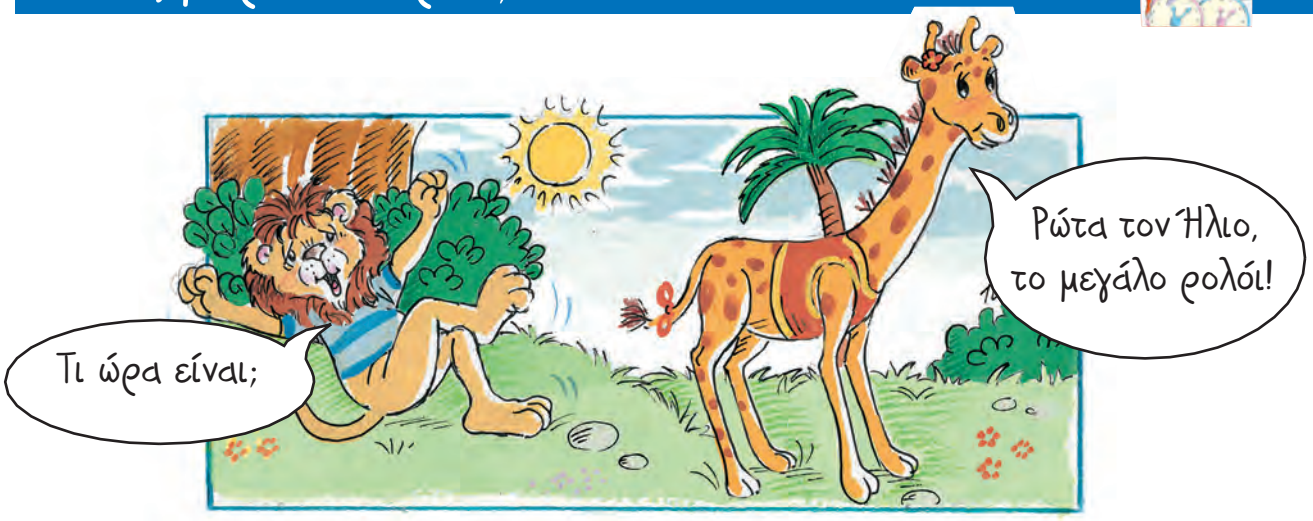
Γεννήθηκα πριν από ..... χρόνια.

Γιορτάζω τα γενέθλιά μου τον μήνα .....

2

3. Πώς μετράω τον χρόνο;

Στη χώρα των ρολογιών

Συζητάμε

Παρατηρώ τις εικόνες. Πώς μετράμε τον χρόνο;
Πώς μπορούμε να μετρήσουμε τον χρόνο χωρίς ρολόι;

Με το ρολόι μετράμε τον χρόνο που περνάει.
Τικ τακ, τικ τακ, τικ τακ

Οι ώρες κυλούν, οι μέρες περνούν. Τι μέρα είναι σήμερα;

Γράφω το όνομα κάθε μέρας.

Η **Δευτέρα** με την **Τρίτη**
στης **Τετάρτης** παν το σπίτι.

Με την **Πέμπτη** κουβεντιάζουν
την **Παρασκευή** φωνάζουν.

Παίρνουνε και το **Σαββάτο**
και τραβάνε παρακάτω.

Να κι η **Κυριακή** στο πλάι
το μαντίλι της κουνάει.

Κι αρχινάνε ζωηρό
της βδομάδας τον χορό.

Γ. Κρόκος

Μετράμε τον χρόνο που περνάει και με μέρες.
Μία εβδομάδα έχει εφτά μέρες: Δευτέρα, Τρίτη,
Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή, Σάββατο, Κυριακή.

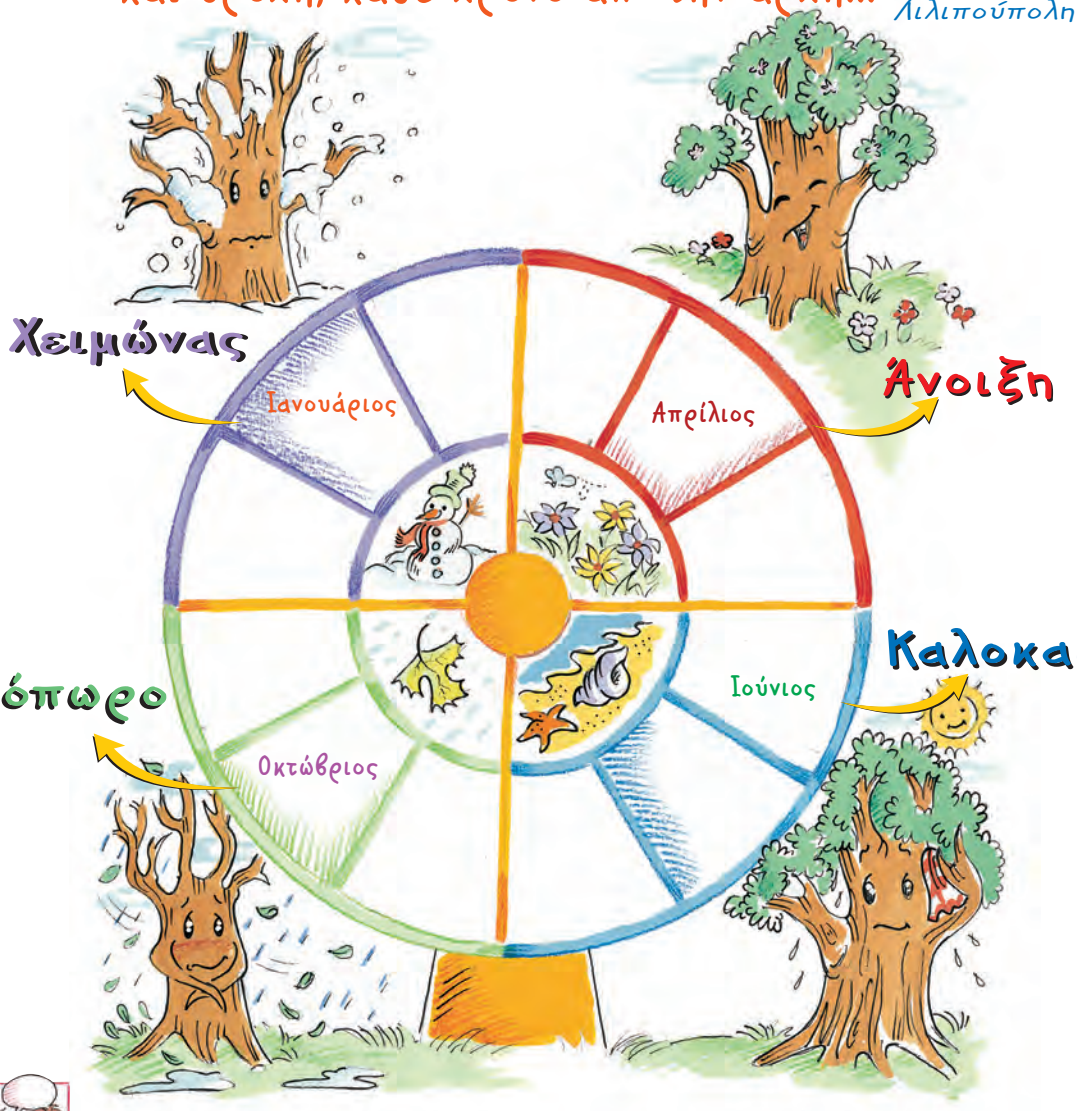

3 – 4 – 5

4. Πώς αλλιώς μετράω τον χρόνο;

Γύρω γύρω οι μήνες όλοι, η ζωή περιβόλι, άνθη, χιόνια
και βροχή, κάθε χρόνο απ' την αρχή... *Λιλιπούπολη*

Συζητάμε

Ποιους άλλους μήνες γνωρίζεις;
Ποιες είναι οι τέσσερις εποχές;

6 – 7

Τον χρόνο που περνάει τον μετράμε και με μήνες.
Ένας χρόνος έχει δώδεκα μήνες: Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Απρίλιος, Μάιος, Ιούνιος, Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος.

5. Χριστούγεννα – Πρωτοχρονιά

Θεοφάνης, *Η Γέννηση του Χριστού*

Ν. Λύτρας, *Τα κάλαντα*

Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα...

Συζητάμε

Τι γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα;
Τι γιορτάζουμε την Πρωτοχρονιά;

Τι ετοιμασίες κάνουμε για τις γιορτές...
στο σπίτι και στο σχολείο;

Ποιο μήνα γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα;
Ποια εποχή;
Ποιο μήνα γιορτάζουμε την Πρωτοχρονιά;

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά...

Τραγουδάμε τα κάλαντα των Χριστουγέννων
ή της Πρωτοχρονιάς στις άλλες τάξεις του σχολείου.

Γράφουμε ένα γράμμα στα παιδιά της Πρώτης τάξης σε μια άλλη χώρα. Ρωτάμε πώς γιορτάζουν την Πρωτοχρονιά εκεί.

6. Πώς περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου;

Συζητάμε

Τι κάνουν τα παιδιά στις εικόνες;

Πότε βρίσκουν καιρό για τέτοιες ασχολίες;

Βάζω Χ σε ό,τι κάνω εγώ, όποτε έχω ελεύθερο χρόνο:

Τι άλλο μπορείς να κάνεις όταν έχεις ελεύθερο χρόνο;

Ο χρόνος κυλάει ευχάριστα, όταν νιώθουμε καλά και κάνουμε όμορφα πράγματα.

Θέατρο Σκιών Ε. Σπαθάρης
Ο Καραγκιόζης με τα παιδιά του

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

«Ο χρόνος, ένα τρένο που περνά...»

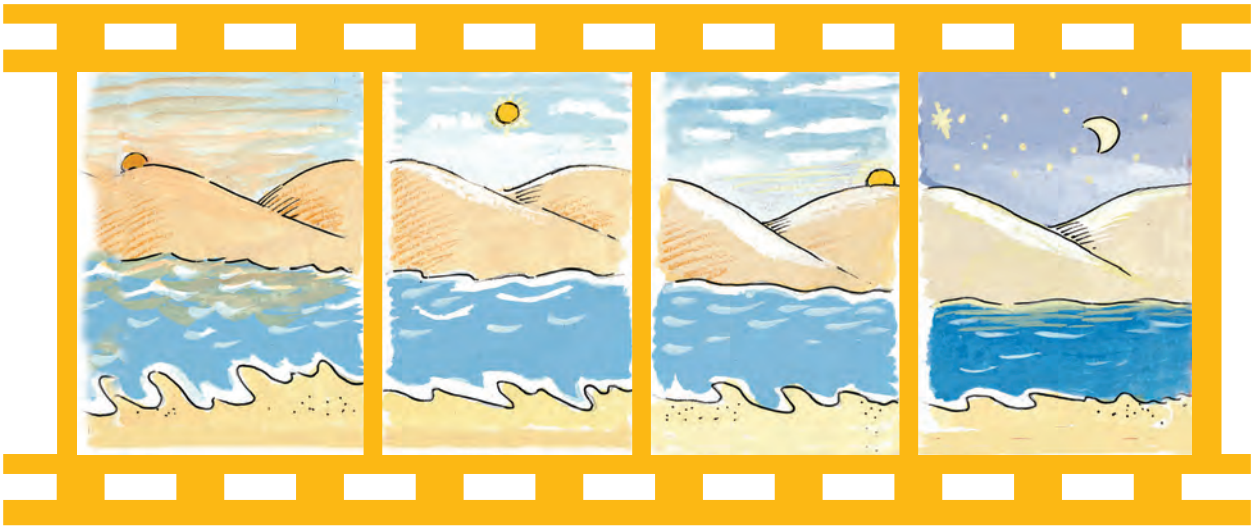
Πώς μετράμε τον χρόνο;
Ζωγράφισε στα βαγόνια του τρένου.

Με το **τρένο της χαράς** ταξιδεύεις για μια ώρα. Πού πηγαίνεις και τι συμβαίνει στο τρένο μέσα;

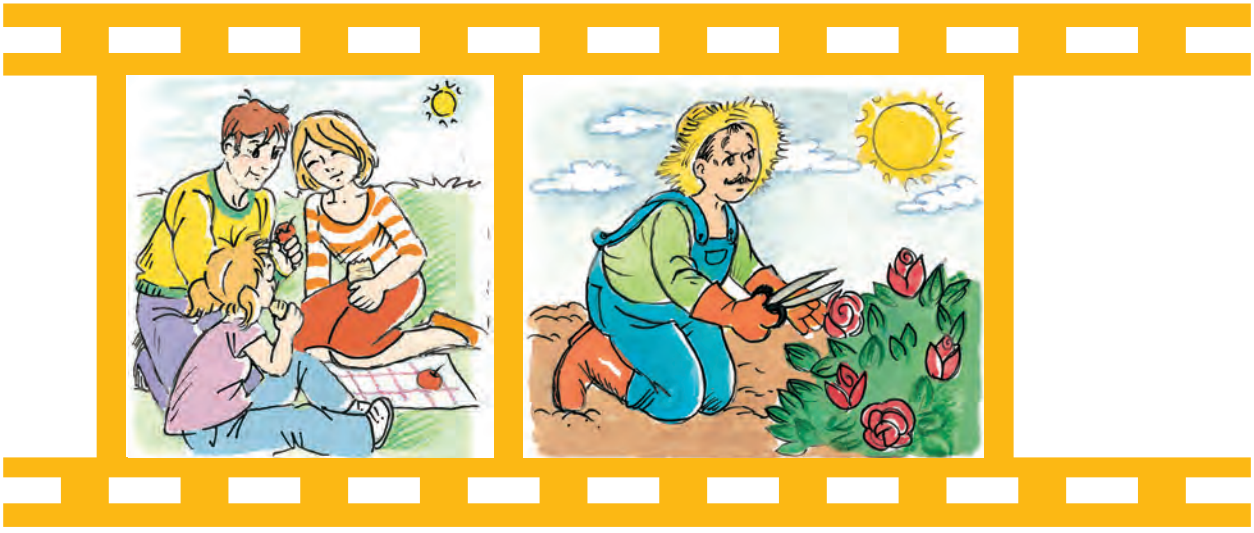
Ο ήλιος και η ζωή μας

1. Ο Ήλιος, ο Ηλιάτορας, ο Πετροπαιχνιδιάτορας

2. Τι μας προσφέρει ο ήλιος;

1. Ο Ήλιος, ο Ηλιάτορας, ο Πετροπαιχνιδιάτορας

Λέμε τη γνώμη μας

Ένας μεγάλος ζωγράφος, ο Βαν Γκογκ, ζωγράφισε την ανατολή και τον ουρανό με τα άστρα.
Φαντάσου ότι είσαι μέσα σε κάθε εικόνα.
Τι κάνεις; Τι νιώθεις;

Γράφω μια λέξη που ταιριάζει κάτω από κάθε εικόνα.

Πρωί πρωί ο ήλιος βγαίνει από την Ανατολή.
Το βράδυ κατεβαίνει με ολόχρυση στολή,
να κοιμηθεί στη Δύση.

Γ. Βιζυηνός

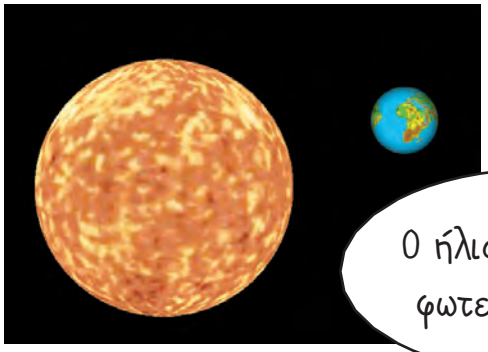

Ερευνούμε έξω από την τάξη

Βγαίνουμε στην αυλή του σχολείου.
Δείχνουμε από πού ανατέλλει και πού δύει ο ήλιος.

Ο Ήλιος, ο Ηλιάτορας, ο Πετροπαιχνιδιάτορας

Ρωτάμε

Τι συμβαίνει και έχουμε μέρα και νύχτα;
Τι άλλο θα ήθελες να μάθεις για τον ήλιο;

Πριν από πολλά χρόνια οι Έλληνες πίστευαν ότι ο ήλιος είχε δύο όμορφα παλάτια: το πρώτο στην Ανατολή και το δεύτερο στη Δύση.
Εκεί πήγαινε με...

Λέμε τη γνώμη μας

Να φτιάξεις το δικό σου παραμύθι για τον ήλιο.

Ο ήλιος ανατέλλει κάθε πρωί από την Ανατολή και δύει κάθε βράδυ στη Δύση.
Έτσι αλλάζει η μέρα με τη νύχτα.

1 - 2 - 3

2. Τι μας προσφέρει ο ήλιος;

Μια φορά κι έναν καιρό κάπου υπήρχε ένα .

Εκεί ο έλαμπε κάθε μέρα. Και ο χρόνος κυλούσε...

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε ένα κάπου αλλού, αλήθεια πού;

Εκεί ο δεν έλαμπε ποτέ. Και ο χρόνος κυλούσε...

Συζητάμε

Τι να έγινε στο ένα χωριό;

Τι να έγινε στο άλλο;

Τι να έγινε στον αέρα , στο νερό , στο χώμα ,

στα φυτά , στα ζώα και στους ανθρώπους ;

Λέμε τη γνώμη μας

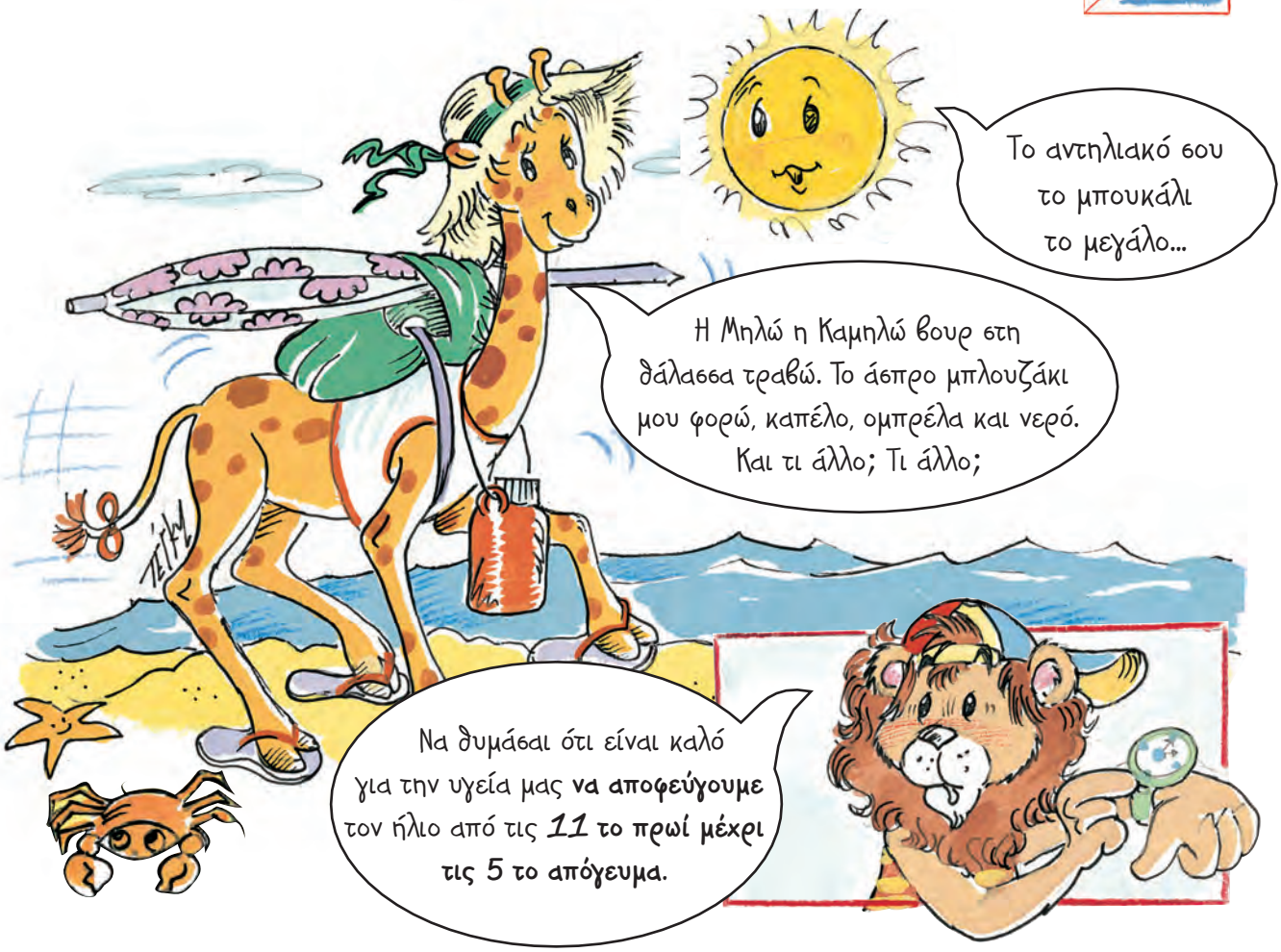
Το χωριό μας έχει χωράφια με σιτάρι. Πηγαίνουμε εκεί και...

Συνεχίζουμε την ιστορία.

Δ. Γιολδάσης, *Θερισμός*

Τι μας προσφέρει ο ήλιος;

Συζητάμε

Πώς μπορούμε να προστατευθούμε από τον ήλιο; Καλούμε έναν γιατρό στην τάξη να μας μιλήσει για αυτό.

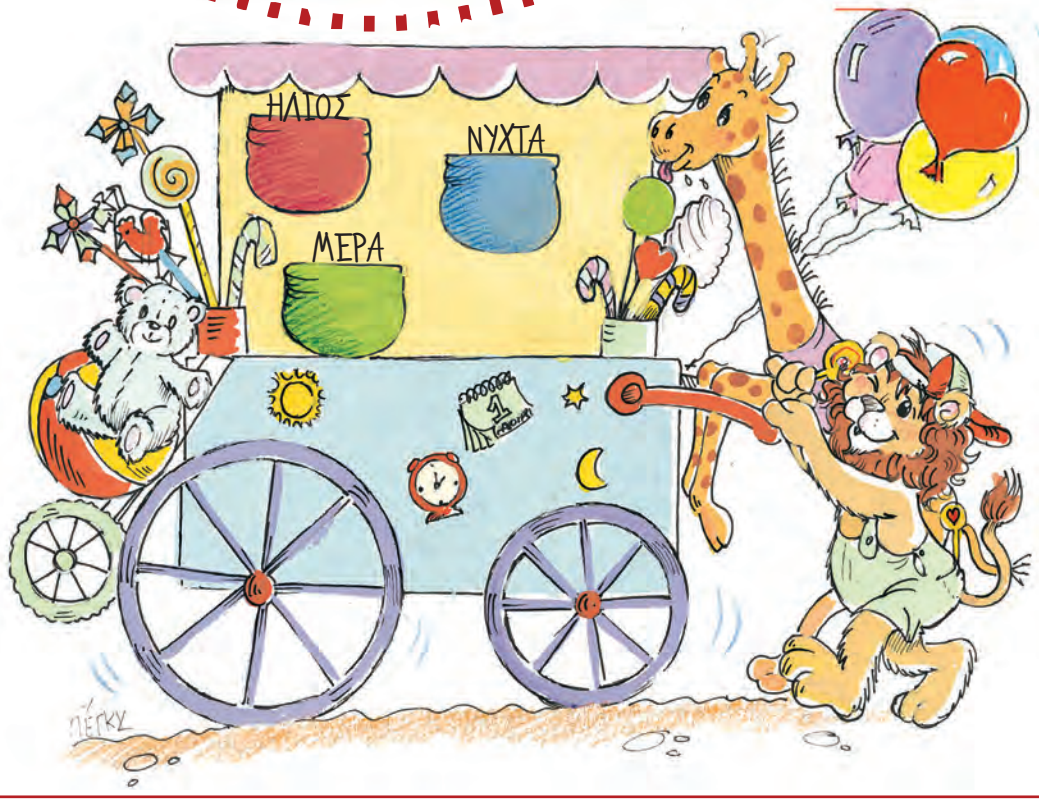
Ο ήλιος φωτίζει και ζεσταίνει τη γη, τα ζώα και τα φυτά.
Είναι πολύ σημαντικός για τη ζωή μας, πρέπει όμως και να προστατευόμαστε από αυτόν.

4

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε
εικόνες από τη ζωή μας με τον ήλιο.

Βρίσκουμε και λέμε
λέξεις για τον **ήλιο,**
τη **μέρα** και τη **νύχτα**.

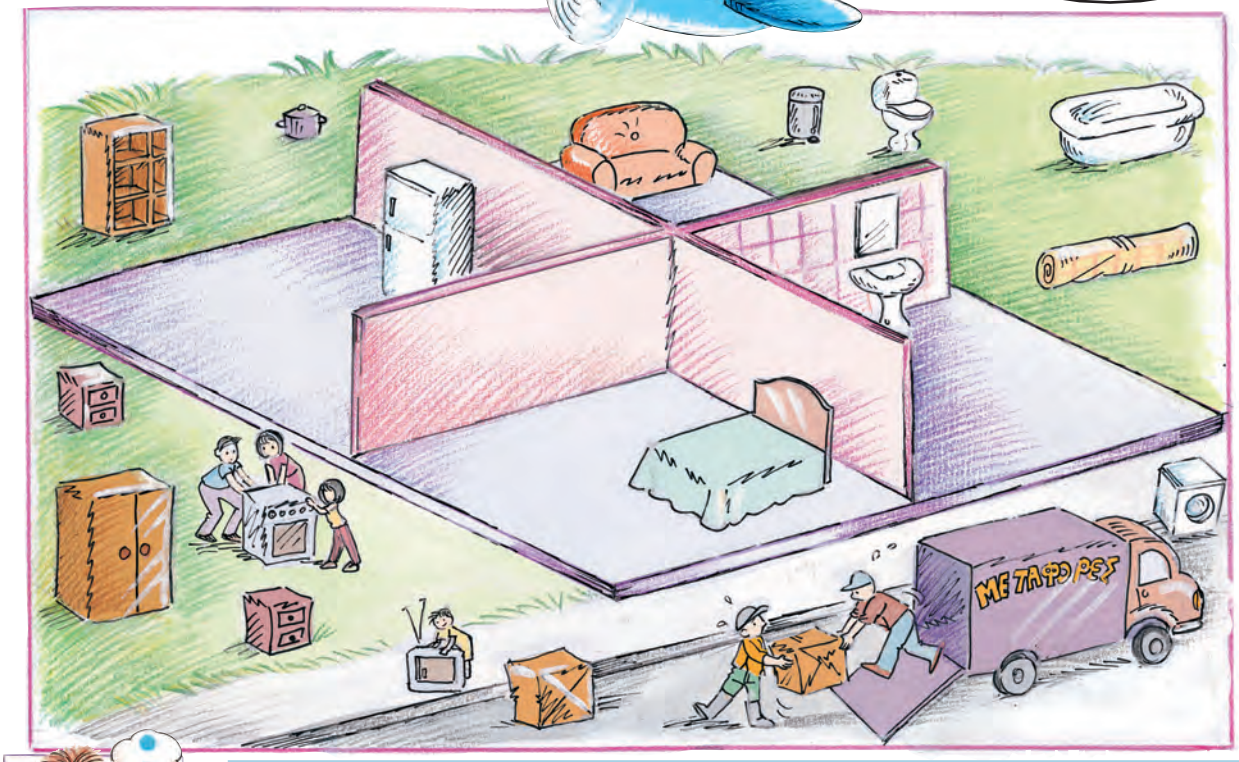

Στο σπίτι μου

Δείχνουμε με γραμμές πού πρέπει να βάλουμε κάθε αντικείμενο.

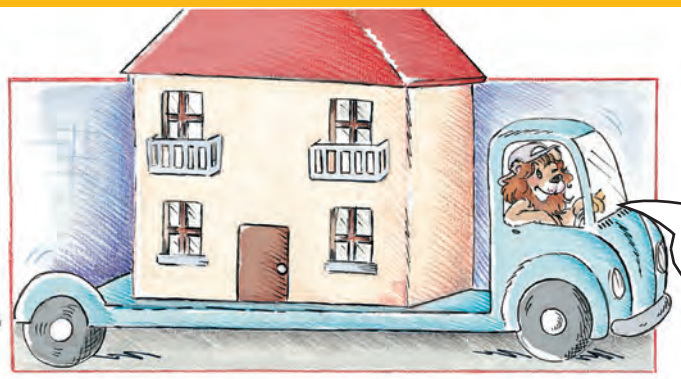

Τι θα θέλαμε να ρωτήσουμε την οικογένεια που μετακομίζει;

Ρωτάμε

Το σπίτι μου

Σπίτι μου, σπιτάκι μου
και φτωχοκαλυβάκι μου...

Λέμε τη γνώμη μας

Φαντάσου ότι είσαι μέσα σε ένα δωμάτιο του σπιτιού σου και ξεναγείς έναν συμμαθητή σου σε αυτό. Πες του:

Τι βλέπεις;	Τι ακούς;	Τι πιάνεις;	Τι μυρίζεις;	Τι νιώθεις;
				

Παίζουμε

Γινόμαστε ζευγάρια.
Δείχνουμε με μία κίνηση και χωρίς να μιλάμε τι μπορούμε να κάνουμε σε ένα δωμάτιο του σπιτιού μας.
Θα το μαντέψουν οι συμμαθητές μας;

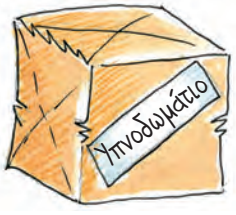

Το σπίτι μου έχει...

Τα με τις σπιτολέξεις

- Συγκεντρώνουμε εικόνες και λέξεις για κάθε δωμάτιο του σπιτιού.
- Συζητάμε για αυτές και τις βάζουμε στα κουτιά που φτιάχνουμε στην τάξη.
- Παίζουμε **Μια μέρα στο σπίτι κάτι συνέβη.**

1 - 2

Η γειτονιά μου

1. Πώς είναι η γειτονιά μου;

2. Οι άνθρωποι της γειτονιάς

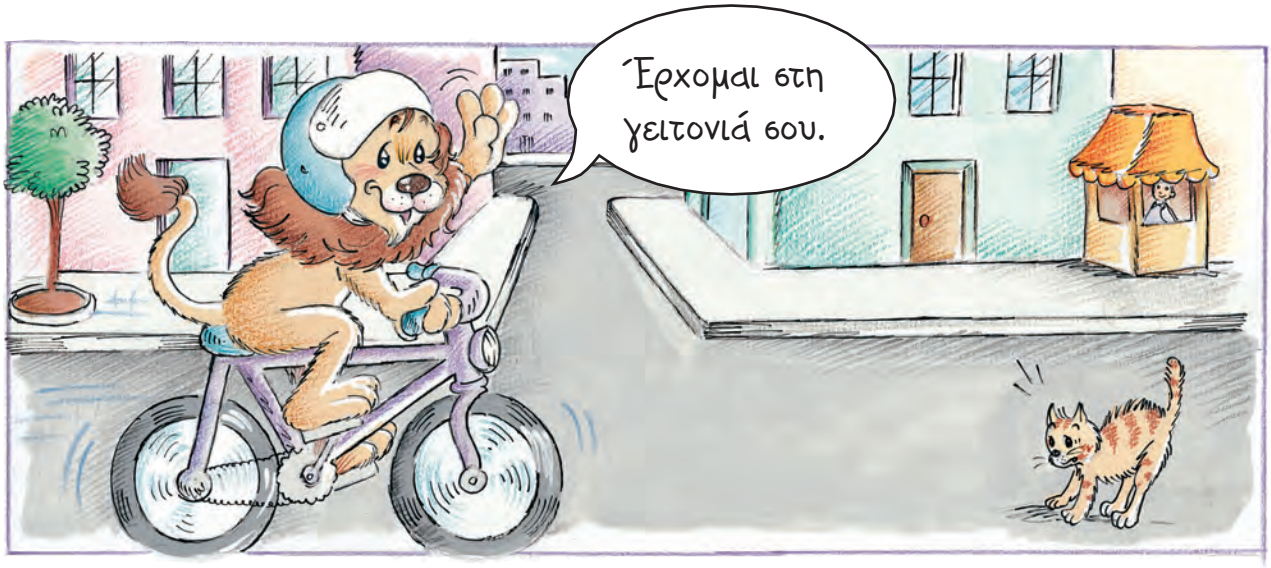
3. Πώς ζούμε στη γειτονιά;

4. Η γειτονιά και το περιβάλλον

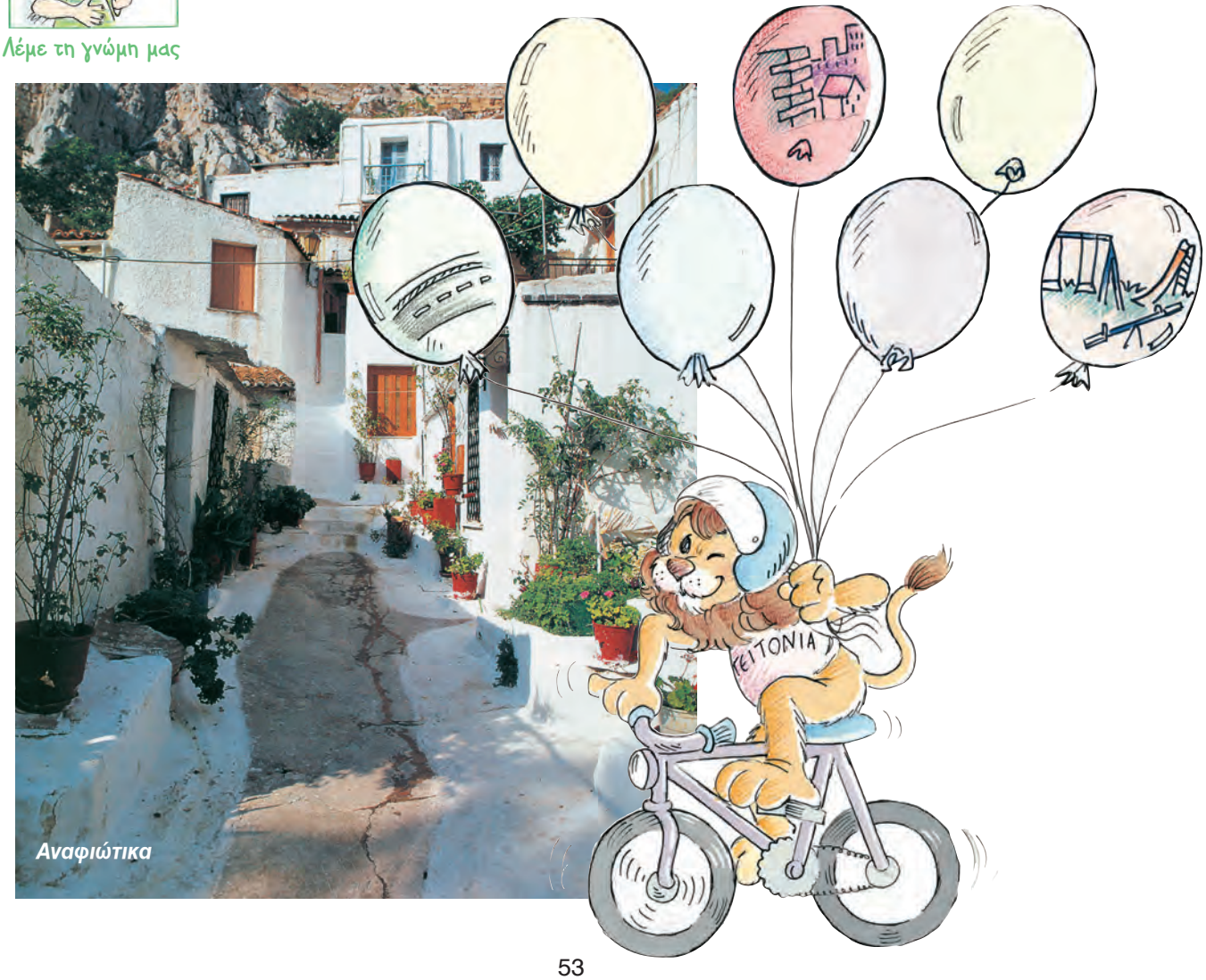
1. Πώς είναι η γειτονιά μου;

Λέμε τη γνώμη μας

Πώς είναι η γειτονιά σου;
Ζωγράφισε ό,τι θέλεις από τη γειτονιά σου στα μπαλόνια.

Πώς είναι η γειτονιά μου;

Φαντάσου ότι βγαίνεις μια βόλτα στη γειτονιά σου.

Τι βλέπεις;	Τι ακούς;	Τι πιάνεις;	Τι μυρίζεις;	Τι νιώθεις;
				

Παίζουμε

Μπορείς, τώρα, να γίνεις δημοσιογράφος και να παρουσιάσεις τη γειτονιά σου στους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου;

Συζητάμε

Σε τι μοιάζουν οι γειτονιές μας;
Σε τι διαφέρουν;

Λέμε τη γνώμη μας

Τι βλέπεις από ένα παράθυρο;

Μια φορά από το παράθυρο είδα...

Γ. Άβλιχος, *Κοπέλα στο παράθυρο*

Κάθε γειτονιά έχει κτίρια, δρόμους και άλλους χώρους.

1 – 2 – 3

2. Οι άνθρωποι της γειτονιάς

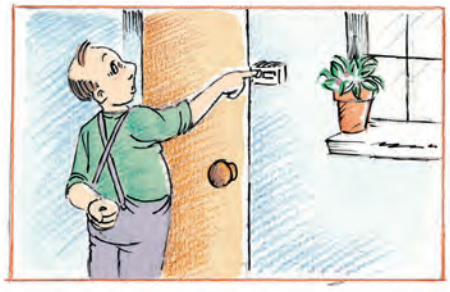

Συζητάμε

Τι εννοεί η γιαγιά;
Ποια ονόματα γειτόνων σου γνωρίζεις;

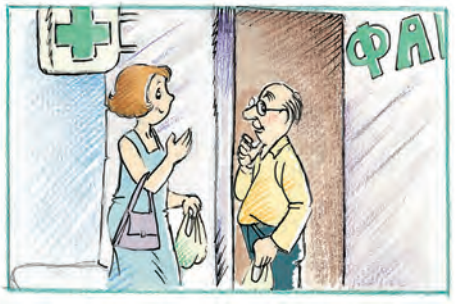
Μιλάμε με τους γείτονες από τα παράθυρα.

Ένας γείτονας ήρθε στο σπίτι μου.
Τι να θέλει άραγε;

Τι συζητούν οι γείτονες;

Παίζουμε

Γινόμαστε ζευγάρια και παίζουμε τους γείτονες.

Οι άνθρωποι της γειτονιάς

Μια μέρα στη γειτονιά

Η πήγε στον

Ο πήγε στην

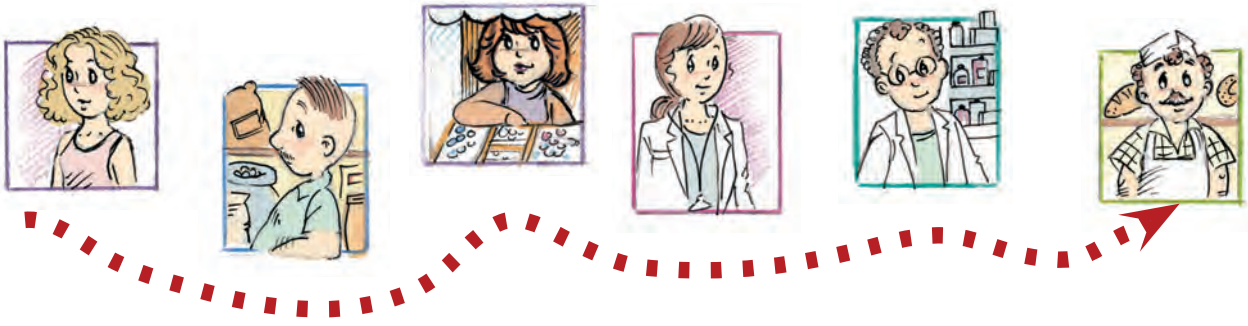
Η πήγε στη

Η πήγε στον

Ο πήγε στον

Ο πήγε στη ...

Ποιος πήγε σε ποιον; Ενώνουμε με γραμμές.

Παίζουμε

Παίρνουμε και άλλους ρόλους από τους ανθρώπους της γειτονιάς.
Παίζουμε την ιστορία με ένα .

Λέμε τη γνώμη μας

Τι θα συμβεί αν... κλείσει το περίπτερο της γειτονιάς;
Τι θα συμβεί αν... κλείσει το...

Οι άνθρωποι που μένουν στην ίδια γειτονιά λέγονται γείτονες. Στη γειτονιά υπάρχουν άνθρωποι που μας εξυπηρετούν.

4 – 5 – 6

3. Πώς ζούμε στη γειτονιά;

Ρωτάμε

Ποιες από τις εικόνες σού θυμίζουν τη γειτονιά σου;
Τι άλλο γίνεται στη γειτονιά σου;
Ρωτάμε τους γονείς μας, τον δάσκαλό μας ή τη δασκάλα μας για αυτό.

Πώς ζούμε στη γειτονιά;

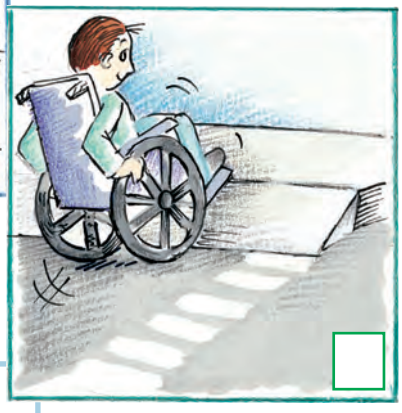
Ερευνούμε έξω από την τάξη

Βγαίνουμε **περίπατο** στη **γειτονιά του σχολείου**...
Παίρνουμε το βιβλίο μας και το μολύβι μας. Έτοιμοι; **Φύγαμε**!

Βάλε Χ στις εικόνες
που μοιάζουν
με αυτές που
παρατηρείς
στη γειτονιά
του σχολείου.

Συζητάμε

Τι μας άρεσε από όσα είδαμε;
Τι δε μας άρεσε;
Τι άλλο θα θέλαμε να έχει η γειτονιά
του σχολείου μας;
Γιατί;

Σε κάθε γειτονιά χρειάζεται να υπάρχουν χώροι όπου οι γείτονες συναντιούνται, επικοινωνούν και διασκεδάζουν.

7 – 8

Πρόσκληση

Το ράδιο «Γειτονιά» καλεί
τους μαθητές και τις μαθήτριες
της Α΄ Δημοτικού
στην εκπομπή:
«Η γειτονιά των ονείρων»

Παίζουμε

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Κάθε ομάδα συζητάει και ανακοινώνει ένα πρόβλημα της γειτονιάς.

Οι υπόλοιποι
παρακολουθούμε
την εκπομπή και
προτείνουμε λύσεις.

Η γειτονιά και το περιβάλλον

Ζωγραφίζουμε

Στέλνουμε την πρότασή μας στον δήμαρχο μέσα από μία ζωγραφιά που έφτιαξε όλη η τάξη.

Ρωτάμε

Τι θα θέλαμε να ρωτήσουμε τον δήμαρχο για τη γειτονιά μας;

Κάθε γειτονιά έχει το δικό της περιβάλλον και τα δικά της προβλήματα.

Συζητάμε

Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για τη γειτονιά μας;

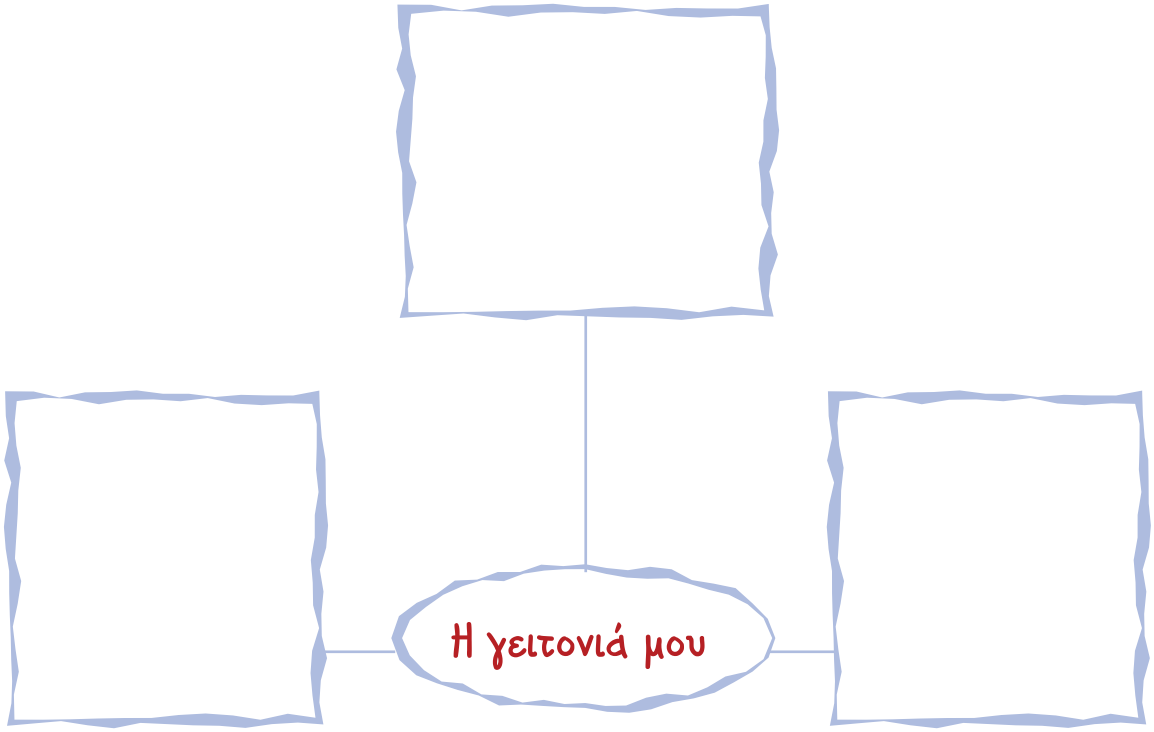
Φτιάχνουμε μηνύματα για μια καλύτερη ζωή στο περιβάλλον της γειτονιάς.

9 - 10 - 11

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Ο τόπος που ζω

1. Ακτές και θάλασσα

2. Νησιά

3. Ποτάμια, λίμνες, κάμποι

4. Βουνά

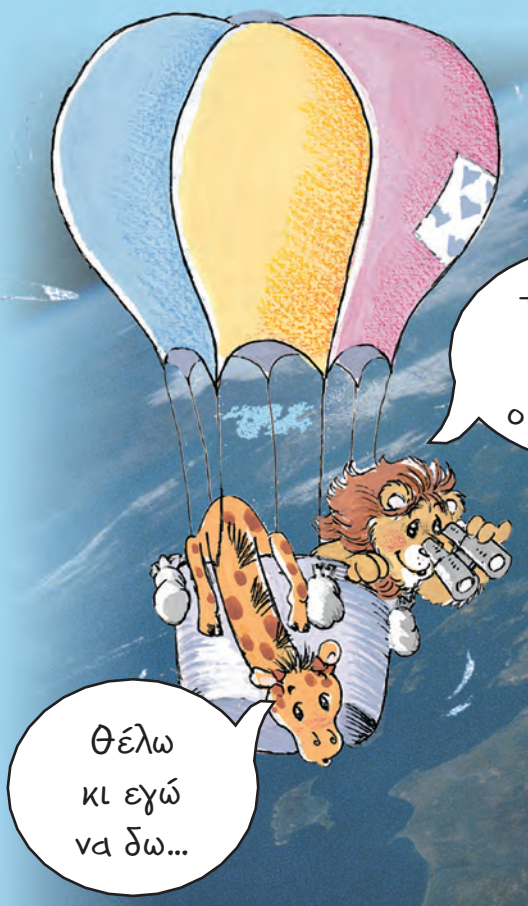

5. Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν;

Ο τόπος που ζω

Συζητάμε

Μπορείς να περιγράψεις αυτά που βλέπει με τα κιάλια του ο Λαλέων;
Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν οι εικόνες;
Πώς είναι ο δικός σου τόπος;

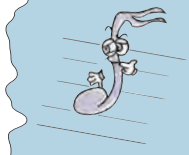
1. Ακτές και θάλασσα

Συζητάμε

Ζωγραφίζω τον εαυτό μου μέσα στη βάρκα.
Γίνομαι καπετάνιος σε μεγάλο πλοίο. Ταξιδεύω και μιλάω για τα μέρη που βλέπω στο ταξίδι μου.

Πηδάμε στις βάρκες
λύνουμε τα σκοινιά
και τραγουδάμε τη θάλασσα.

Γ. Ρίτσος

Ρωτάμε

Γνωρίζεις άλλα ποιήματα ή τραγούδια για τη θάλασσα;
Να ψάξεις και να φέρεις στο σχολείο μουσική και τραγούδια για τη θάλασσα.

Πώς ζουν οι άνθρωποι στις ακτές και στη θάλασσα;

Παρατηρούμε τις φωτογραφίες και συζητάμε για αυτές.
Σε κάθε φωτογραφία δίνουμε έναν τίτλο.

Συζητάμε

Ο τόπος που ζεις βρίσκεται κοντά στη θάλασσα; Πώς είναι; Σου αρέσει η θάλασσα; Γιατί;

Συζητάμε

Ο τόπος μου έχει πολλές ακτές, παραλίες και ακρογιάλια. Είναι ένας παραθαλάσσιος τόπος. Εκεί οι άνθρωποι .....

1 - 2

Συζητάμε

Σχεδιάζουμε τη διαδρομή μας πάνω στο νησί.
Συζητάμε για κάθε μέρος από όπου περνάμε.
Τι συναντάμε εκεί;

Ακολουθούμε τη διαδρομή, όπως δείχνουν οι εικόνες.
Ξεκινάμε από το λιμάνι του νησιού.
Κάτω από κάθε εικόνα γράφουμε μια λέξη που ταιριάζει.

Πώς ζουν οι άνθρωποι σε ένα νησί;

Ενώνω κάθε λέξη με την εικόνα που ταιριάζει.

κλειδιά

ξενοδοχείο

λιμάνι

κάρτες

κεραμικά

δίχτυα

πλοία

ψαραγορά

Συζητάμε τι κάνουν οι άνθρωποι σε ένα νησί.

Ο τόπος μου είναι η Ελλάδα. Έχει πολλά νησιά, μικρά και μεγάλα. Στα νησιά οι άνθρωποι ασχολούνται με .....
.....
.....
.....

Στ. Λαζάρου, *Ψαράδες*

3 – 4

3. Ποτάμια, λίμνες, κάμποι

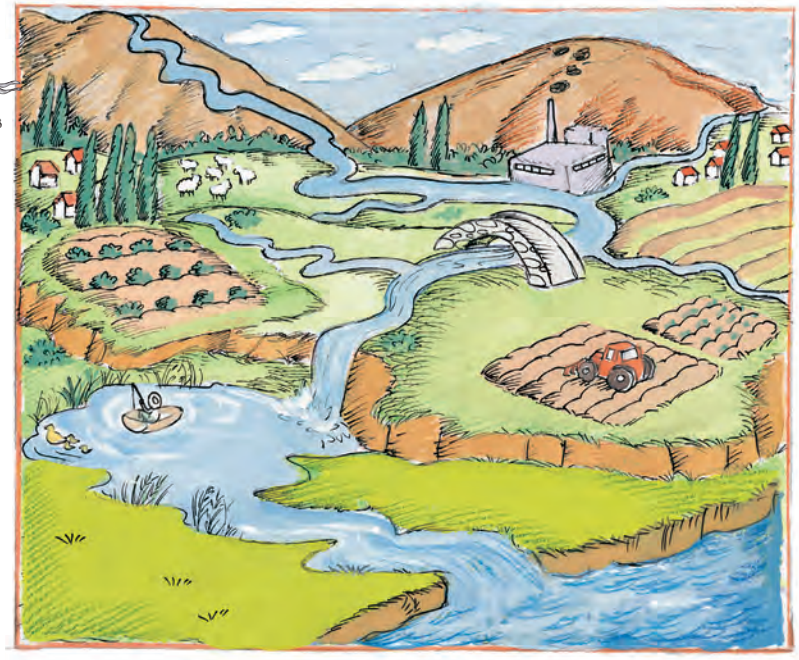

Συζητάμε

Φτιάχνουμε ένα μικρό κανό με πλαστελίνη.
Ακολουθούμε τη διαδρομή του ποταμιού.
Από πού πηγάζει ένα ποτάμι; Από πού περνά; Πού χύνεται;

Άκουές τον ποταμό
που τραγουδάει και ψιθυρίζει.
Άκουές τον ποταμό που
τραγουδάει και μουρμουρίζει;
Πόσα και πόσα ο ποταμός
δεν άκουσε ως τώρα
καθώς διασχίζει δάση
και βουνά μέσα στη χώρα.

Το τραγούδι του ποταμού,
Μάγια Μπάριτς

Το ταξίδι του ποταμού

Μια φορά κι έναν καιρό σε έναν τόπο μακρινό... ένα ξεκίνησε το ταξίδι του από τη χιονισμένη κορυφή ενός .

Ταξίδευε, ταξίδευε... κατρακυλούσε στους βράχους και γινόταν ένας αφρισμένος καταρράκτης .

Ταξίδευε, ταξίδευε.... περνούσε μέσα από λιβάδια, κάτω από , πότιζε και .

Ταξίδευε, ταξίδευε... έδινε ζωή στα που έρχονταν κοντά του για να πιουν νερό.

Κινούσε τους νερόμυλους .

Ταξίδευε, ταξίδευε... με το νερό του ξεδιψούσαν οι άνθρωποι σε και .

Ταξίδευε, ταξίδευε και ταξιδεύει ακόμη...

Συζητάμε

Μπορείς να συνεχίσεις την ιστορία;
Τι θα γινόταν αν το ποτάμι σταματούσε το ταξίδι του;
Γνωρίζεις ποτάμια ή λίμνες που βρίσκονται κοντά στον τόπο σου;
Ρώτησε να μάθεις για το νερό που πίνεις: από πού έρχεται και ποια διαδρομή ακολουθεί.

Υπάρχουν τόποι στην Ελλάδα που έχουν λίμνες και ποτάμια. Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν το νερό των ποταμιών και των λιμνών.....
.....

5 – 6

4. Βουνά

Συζητάμε

Φαντάσου ότι είσαι κι εσύ μέλος της ομάδας.
Ετοιμάζεσαι να ανέβεις στο βουνό. Πώς θα προετοιμαστείς;
Ποιους ανθρώπους και ποια μέρη μπορεί να συναντήσεις;

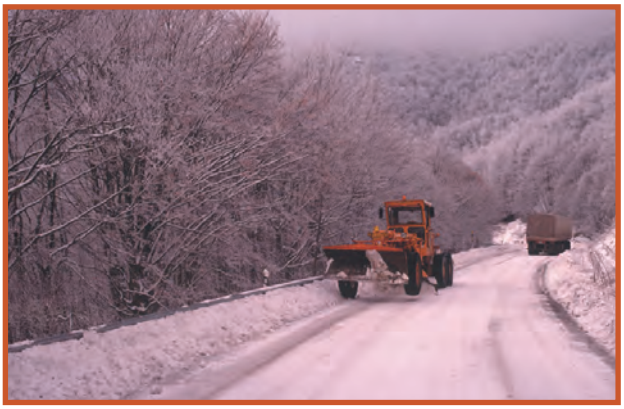
Καλότυχα είναι τα βουνά,
ποτέ τους δε γερνάνε.
Το καλοκαίρι πράσινα
και το χειμώνα χιόνι.

Δημοτικό τραγούδι

Πώς ζουν οι άνθρωποι στα βουνά;

Συζητάμε

Ποιες είναι οι ασχολίες των ανθρώπων που ζουν στις ορεινές περιοχές;
Τι δυσκολίες μπορεί να συναντούν οι άνθρωποι εκεί;

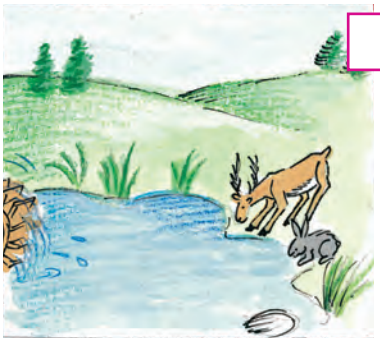
Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλοί τόποι με βουνά. Αυτοί λέγονται ορεινοί τόποι. Οι άνθρωποι που ζουν εκεί ασχολούνται με .....
.....
.....

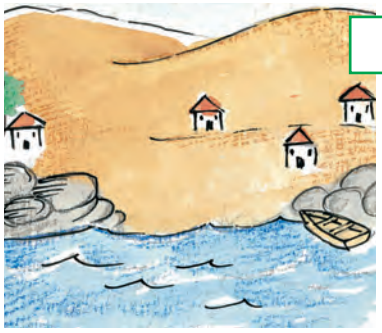

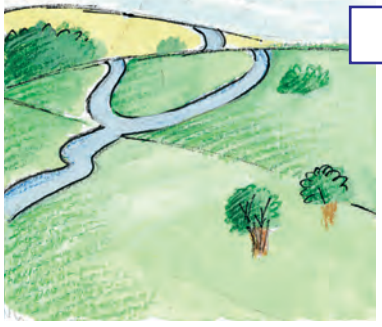
7 - 8 - 9

5. Πώς οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν;

Δείχνω με αριθμούς τη σειρά των εικόνων.

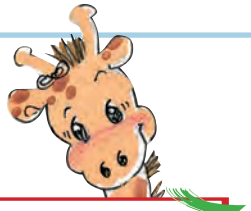

Συζητάμε

Τι άλλαξε σε κάθε σειρά των εικόνων;
Πώς άλλαξε η ζωή των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών;

Οι άνθρωποι αλλάζουν τον τόπο που ζουν όταν.....
.....
.....

10 - 11 - 12 - 13

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να ζωγραφίσεις εικόνες ή να κολλήσεις φωτογραφίες από τον τόπο που ζεις.

Οι ανάγκες του ανθρώπου

1. Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου;

2. Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες

Διαβάζοντας με Μπράιγ

1. Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου;

Συζητάμε

Πώς ξεκινάω τη μέρα μου;
Τι χρειάζομαι κάθε μέρα; Γιατί;
Έχουν όλα τα παιδιά τις ίδιες ανάγκες;
Ποιες είναι αυτές;
Τι άλλο χρειάζονται τα παιδιά;

Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου;

Σε μερικά μέρη του τόπου μας
το νερό της βρύσης του σπιτιού μας
δεν είναι κατάλληλο να το πιούμε.

Λέμε τη γνώμη μας

Τι κάνουμε τότε;

Σε άλλα μέρη της γης...

Η ιστορία της Νου

Η Νου πήγαινε δύο φορές τη μέρα στο ποτάμι και έφερνε νερό για την οικογένειά της. Το ταξίδι για το νερό ήταν δύσκολο και κουραστικό.
Η Νου δεν προλάβαινε ούτε να πάει σχολείο ούτε να παίξει.

Συζητάμε

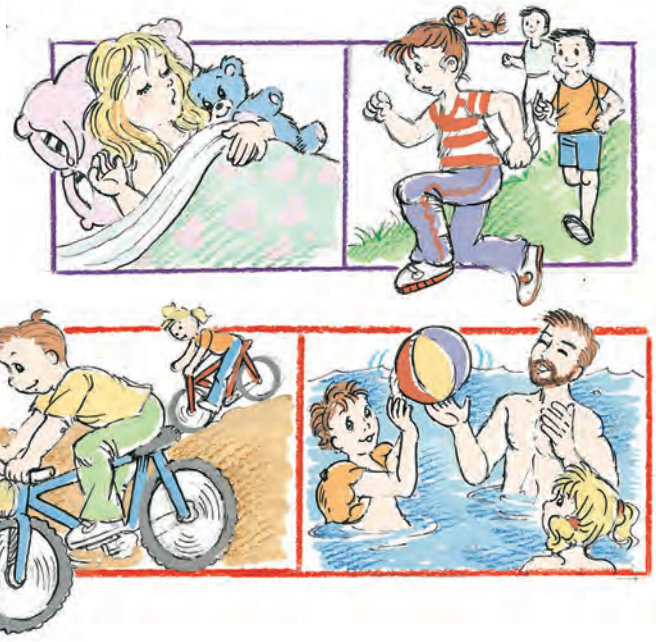
Για ποιους λόγους πολλά παιδιά στον κόσμο δεν έχουν καθαρό νερό να πιουν;
Τι κινδυνεύουν να πάθουν;
Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε αυτά τα παιδιά;

1 - 2 - 3

Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου;

Συζητάμε

Ποια πράγματα συνηθίζουμε να κάνουμε κάθε μέρα;
Ποια άλλα πράγματα μας δίνουν χαρά και ευχαρίστηση;

Παίζουμε: Το κουτί των επιθυμιών

Ζωγραφίζουμε

Ζωγραφίζουμε αυτό που μας αρέσει να κάνουμε πιο πολύ.
Βάζουμε τις ζωγραφιές με τις επιθυμίες μας στο κουτί των επιθυμιών.

Ένα γλυκό πρωινό το κουτί των επιθυμιών άνοιξε και οι επιθυμίες μας ξετυλίχτηκαν στον αέρα...

Συνεχίζουμε την ιστορία.

Όλοι οι άνθρωποι χρειάζονται τροφή, καθαρό νερό, κατάλληλα ρούχα και ένα σπίτι για να ζήσουν. Ακόμη, χρειάζεται να κοιμούνται καλά, να φροντίζουν την καθαριότητα, την υγεία τους, και να έχουν ανθρώπους που τους αγαπούν.

4 - 5 - 6

2. Άνθρωποι με ειδικές ανάγκες

Γινόμαστε ζευγάρια. Ο ένας γίνεται οδηγός.
Ο άλλος κλείνει τα μάτια και ακολουθεί.

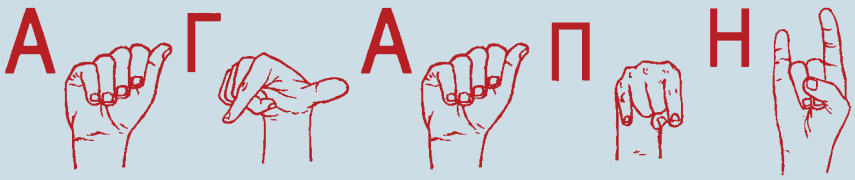

Συζητάμε

Ποιες δυσκολίες έχουμε όταν δε βλέπουμε;

Η αγάπη σε μια άλλη γλώσσα

Δείχνουμε με το δακτυλικό αλφάβητο τη λέξη **αγάπη.**

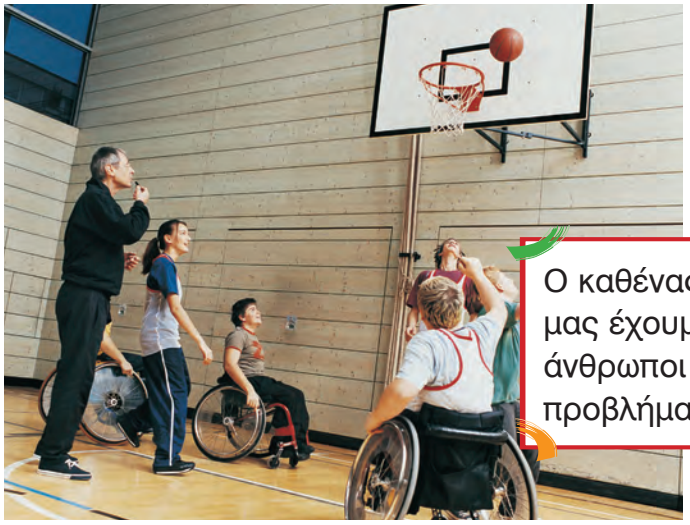

Συζητάμε

Συζητάμε για τα παιδιά ή τους μεγάλους με ειδικές ανάγκες που έχουμε γνωρίσει. Τι σκεφτόμαστε και τι αισθανόμαστε για αυτούς;
Τι αισθάνονται εκείνοι για μας;
Τι μπορούμε να κάνουμε για να ζούμε όλοι μαζί καλά;

Ο καθένας μας είναι διαφορετικός και όλοι μας έχουμε ανάγκες. Υπάρχουν γύρω μας άνθρωποι που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα επειδή έχουν ειδικές ανάγκες.

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

ύπνος

Να γράψεις μερικές από τις δικές σου ανάγκες στις γραμμές.
Να φτιάξεις το λεξικό των αναγκών σου.

Γνωρίζω το σώμα μου

1. Γνωρίζω το σώμα μου

2. Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις

3. Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής;

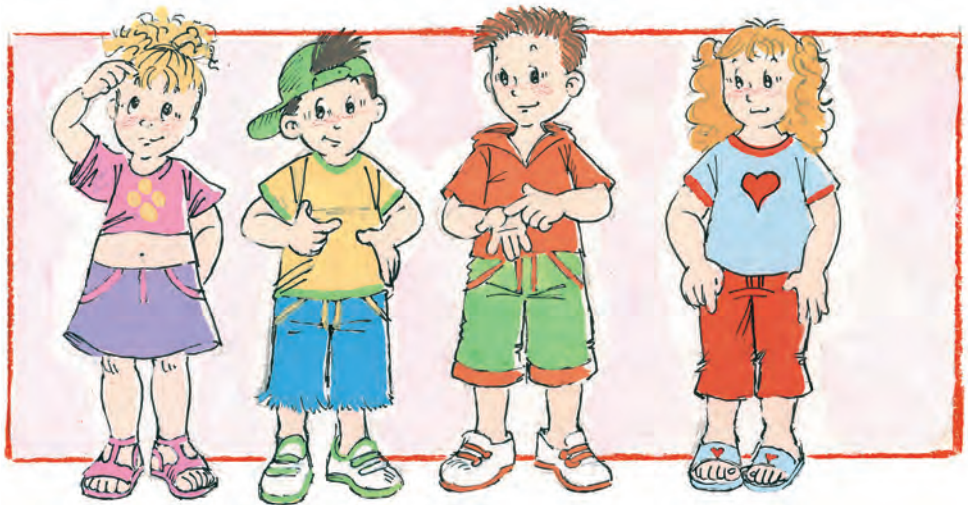

1. Γνωρίζω το σώμα μου

Παίζουμε:

Γνωρίζω το σώμα μου.

Συζητάμε

Ποια είναι τα μέρη του σώματός μου;
Τα αναγνωρίζω τραγουδώντας το τραγούδι:
Χαρωπά τα δυο μου χέρια τα χτυπώ.

Ακολουθούμε τις εικόνες.

Το σώμα μου μιλάει.
Δείχνω με το σώμα μου,
με κινήσεις και εκφράσεις, τη χαρά,
τη λύπη, τον θυμό,
την κούραση.

Γνωρίζω το σώμα μου

Χρωματίζω με διαφορετικό χρώμα κάθε μέρος του σώματος.

Γράφω στα κουτάκια τις σωστές λέξεις. (κεφάλι, κορμί, χέρι, πόδι, λαιμός, κοιλιά)

Συζητάμε

Γινόμαστε ζευγάρια. Παρατηρούμε το παιδί απέναντί μας.
Σε τι μοιάζουμε;
Σε τι διαφέρουμε;

Το σώμα μου έχει κεφάλι, κορμί, δύο χέρια και δύο πόδια.
Όλα μαζί λειτουργούν αρμονικά.

Το παιδί του Μαραθώνα

Γυναικείο ειδώλιο

Συζητάμε

Παρατηρούμε τις εικόνες.
Συζητάμε πώς οι γλύπτες φτιάχνουν το ανθρώπινο σώμα.
Κάνουμε κι εμείς ένα σώμα με πηλό ή με πλαστελίνη.

Γνωρίζω το σώμα μου

Ν. Εγγονόπουλος,
Ορφέας

Σ. Σαββίδης,
Φελάχα με το παιδί της

Γ. Μόραλης,
Νέα γυναίκα

Ν. Γύζης,
Ιεροτελεστία της άνοιξης

Συζητάμε

Παρατηρούμε τις εικόνες.
Συζητάμε πώς οι ζωγράφοι φτιάχνουν το ανθρώπινο σώμα.
Το ζωγραφίζω με τον δικό μου τρόπο.

1 - 2 - 3

2. Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις

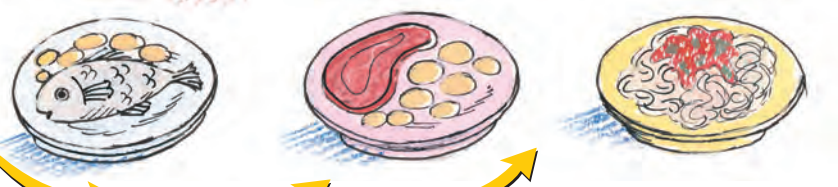

Συζητάμε

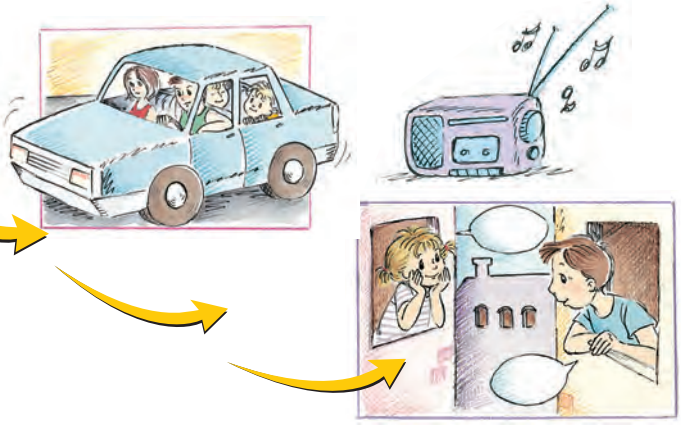
Ποια χρώματα βλέπεις στην εικόνα;

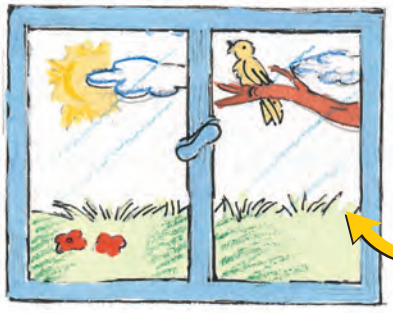

Πώς μυρίζει κάθε φαγητό;
Τι γεύση έχει;

Τι ακούς έξω από την τάξη;

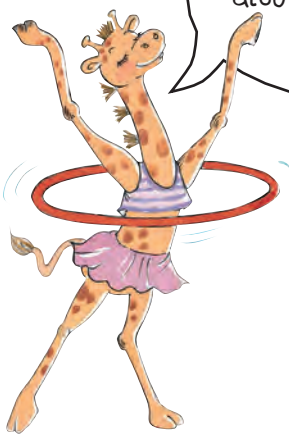
Κοίταξε από το παράθυρο. Τι βλέπεις έξω;

Ακούμπησε με το χέρι το . Πώς είναι;

Παίζουμε

Κλείνουμε τα μάτια με ένα μαντίλι.
Πόσους συμμαθητές και συμμαθήτριές μας μπορούμε να αναγνωρίσουμε μόνο από το γέλιο τους;
Πόσα αντικείμενα;
Πόσες μυρωδιές;

Γνωρίζω τον κόσμο με τις αισθήσεις

Με τα μάτια μου βλέπω

Με τα αυτιά μου ακούω

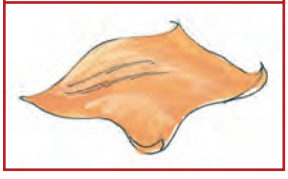
Με τη μύτη μου μυρίζω

Με τη γλώσσα μου γεύομαι

Με τα χέρια μου πιάνω

Ρωτάμε

Με ποιον τρόπο προστατεύω τα μάτια, τη μύτη, τα αυτιά, το στόμα και το δέρμα μου;

Οι αισθήσεις είναι πέντε: όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση, αφή. Με τις αισθήσεις γνωρίζουμε τον κόσμο γύρω μας.

4 – 5 – 6

3. Πώς φροντίζω το σώμα μου για να είμαι υγιής;

Ένα την ημέρα τον τον κάνει πέρα.

Ξαναλέμε την παροιμία βάζοντας στη θέση του μήλου άλλες υγιεινές τροφές.
Συγκεντρώνουμε παροιμίες για την υγεία.

Συμπληρώνουμε τον κατάλογο της υγείας.

Τη Δευτέρα θέλω μήλο το σχολείο μου να αρχίσω.
Για την Τρίτη και Τετάρτη μανταρίνι, πορτοκάλι.
Για την Πέμπτη ένα αχλάδι δίνει δύναμη μεγάλη.
Την Παρασκευή μπανάνα, βιταμίνες κι άρωμα.
Σάββατο και Κυριακή φρούτα και ξεκούραση!

Φροντίζουμε την υγεία μας όταν κοιμόμαστε καλά, τρώμε υγιεινά, πλενόμαστε και γυμναζόμαστε τακτικά.

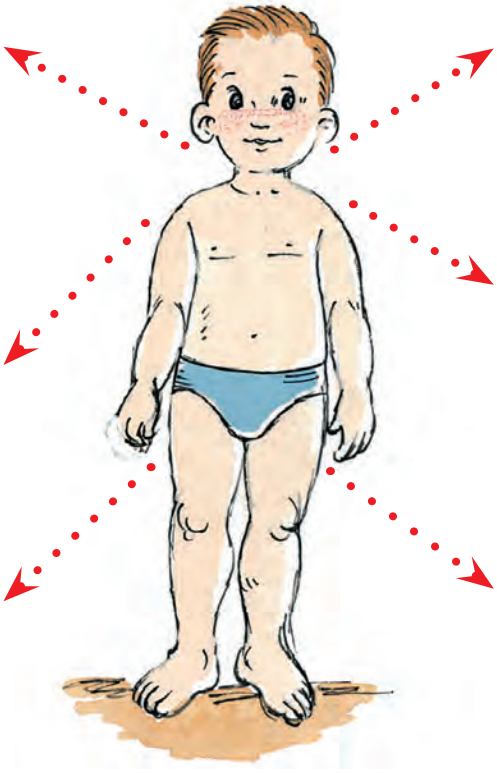

7 - 8 - 9

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

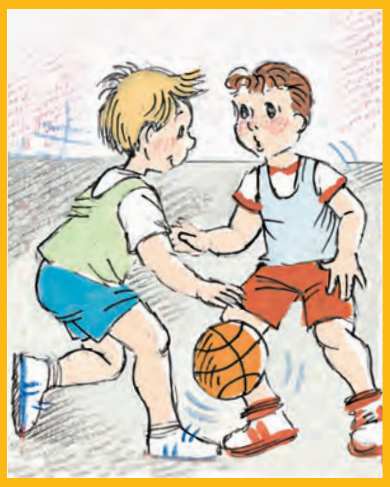
Είμαι υγιής όταν:

Να ζωγραφίσεις ή να κολλήσεις εικόνες που δείχνουν πώς μπορούμε να φροντίζουμε καλύτερα την υγεία μας. Συζητάμε γιατί διαλέξαμε κάθε εικόνα.

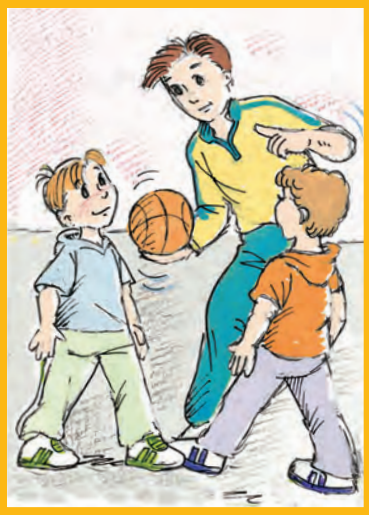
Ο αθλητισμός στο σχολείο μας

1. Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας

2. Κανόνες και αθλήματα

1. Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας

γυμναστική

γυμνάζομαι

αθλούμαι

αγώνας

Συζητάμε

Σου αρέσει η γυμναστική που κάνεις στο σχολείο;
Γιατί;
Σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει η γυμναστική από τα άλλα μαθήματα του σχολείου;

Τι θα απαντούσες στην Καμηλώ;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Οι αθλητικές δραστηριότητες στο σχολείο μας

Ποιες είναι οι αθλητικές δραστηριότητες που κάνετε στο σχολείο;

Γινόμαστε ομάδες.
Διαλέγουμε μία αθλητική δραστηριότητα που κάνουμε στο σχολείο μας και την περιγράφουμε.
Έπειτα φτιάχνουμε μία αφίσα με τη δραστηριότητα αυτή.

Λέμε τη γνώμη μας

Ποια άλλα αθλήματα γνωρίζεις; Ποιο είναι το αγαπημένο σου άθλημα; Γιατί;

.....
.....

Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν τον αθλητισμό κι αφιέρωναν πολύ χρόνο για να γυμνάσουν το σώμα τους με διάφορες αθλητικές δραστηριότητες.

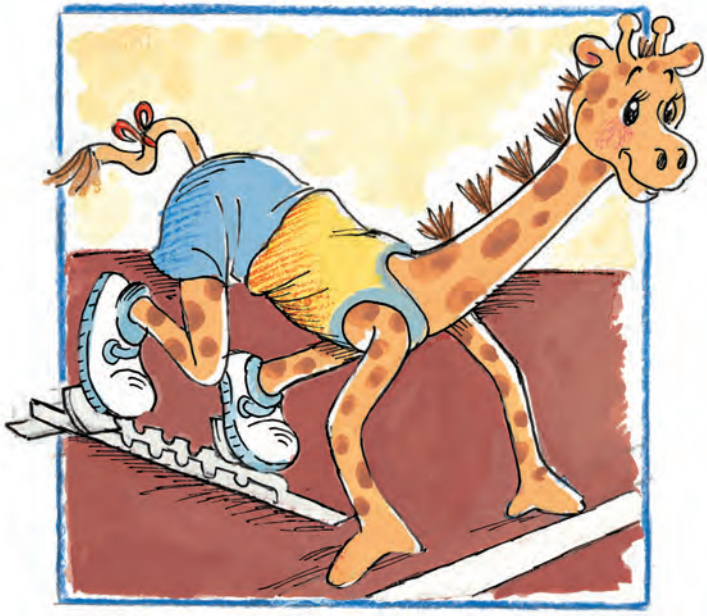

Το τρέξιμο, η σκυταλοδρομία, το βόλεϊ και άλλα παιχνίδια με την μπάλα είναι μερικά από τα αθλήματα που κάνουμε στο σχολείο μας.

1 - 2

2. Κανόνες και αθλήματα

Ακολουθεί τους κανόνες του αθλήματος η Καμηλώ;
Ακολουθεί τους κανόνες του αθλήματος ο Λέων;

Συζητάμε

Μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν οι αθλητές;
Τι θα γινόταν αν δεν υπήρχαν κανόνες στα αθλήματα;

Διάλεξε ένα άθλημα που γνωρίζεις.
Να περιγράψεις έναν κανόνα του.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Αγωνίσματα και αθλητές

Ρωτάμε

Ρωτάω τους γονείς μου, τον δάσκαλο ή τη δασκάλα μου ποια αγωνίσματα και ποιους αθλητές παρακολούθησαν στους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας.

Αγωνίσματα ..... **Αθλητές** .....

....

....

Ποια ολυμπιακά αγωνίσματα δείχνουν οι εικόνες;

Κάθε αγώνισμα έχει συγκεκριμένους κανόνες και πρέπει να τους ακολουθούμε για να αγωνιστούμε σωστά και δίκαια.

3 – 4 – 5

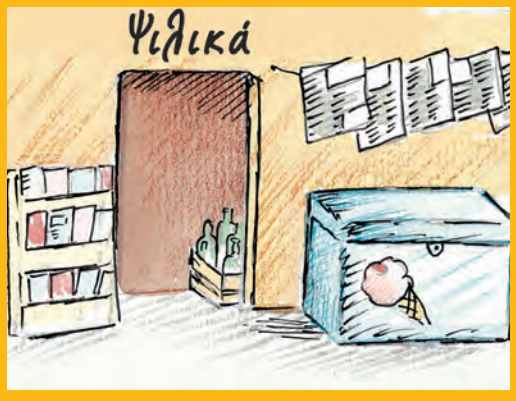
Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Ζωγραφίζω το αγαπημένο μου άθλημα. Γράφω κάτι για αυτό.
Κολλάω μια φωτογραφία με τον αγαπημένο μου αθλητή ή την αγαπημένη μου αθλήτρια.

Αγαθά και επαγγέλματα

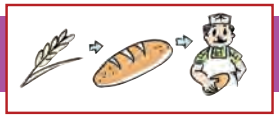

Αγαθά και επαγγέλματα

Συζητάμε

Ποιες είναι οι ανάγκες μας;
Ποια αγαθά μάς είναι απαραίτητα για να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες μας;

Παίζουμε:

Συζητάμε

Γιατί υπάρχουν τα επαγγέλματα;
Ποια επαγγέλματα γνωρίζουμε;

Αγαδά και επαγγέλματα

Λέμε τη γνώμη μας

Ας παίξουμε το μανάβικο. Τι πρέπει να κάνουμε;
Κάποιες προτάσεις υπάρχουν παρακάτω.
Συμπληρώνουμε και τις δικές μας προτάσεις
με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας μας.

Να φτιάξουμε δικά μας φρούτα και λαχανικά.

Να κάνουμε το δικό μας μανάβικο.

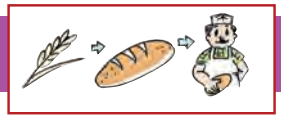
Να φτιάξουμε τιμοκατάλογο με φτηνές τιμές για το μανάβικό μας.

Να ξεχωρίσουμε τα φρούτα από τα λαχανικά.

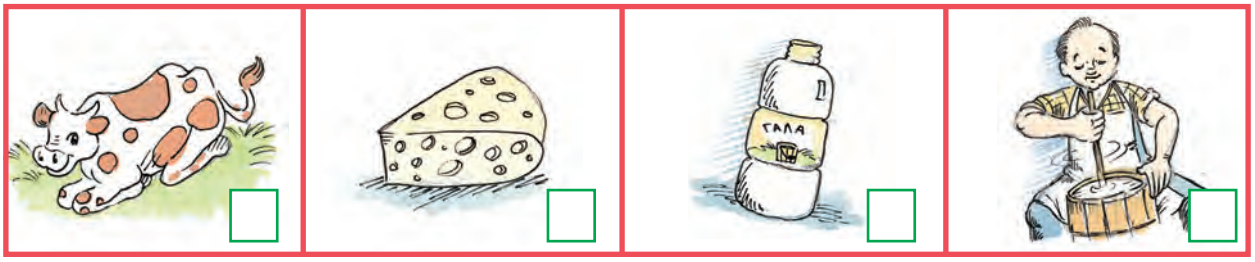

Υπάρχουν πολλά επαγγέλματα. Καθένα από αυτά καλύπτει διαφορετικές ανάγκες μας. Κάθε επάγγελμα γίνεται με τον δικό του τρόπο.

Αγαδά και επαγγέλματα

Γράφω αριθμούς για να δείξω τη σωστή σειρά των εικόνων.

Γινόμαστε γεωργοί

Φυτεύουμε φακές και μετράμε το ύψος των φυτών μετά από δυο εβδομάδες.

Γινόμαστε τυροκόμοι

Πώς φτιάχνουμε το γιαούρτι;

Τι γεύση έχει το γάλα;

Τι γεύση έχει το γιαούρτι;

Ζεσταίνουμε το γάλα. Προσθέτουμε το γιαούρτι. **Τι νόστιμο!**

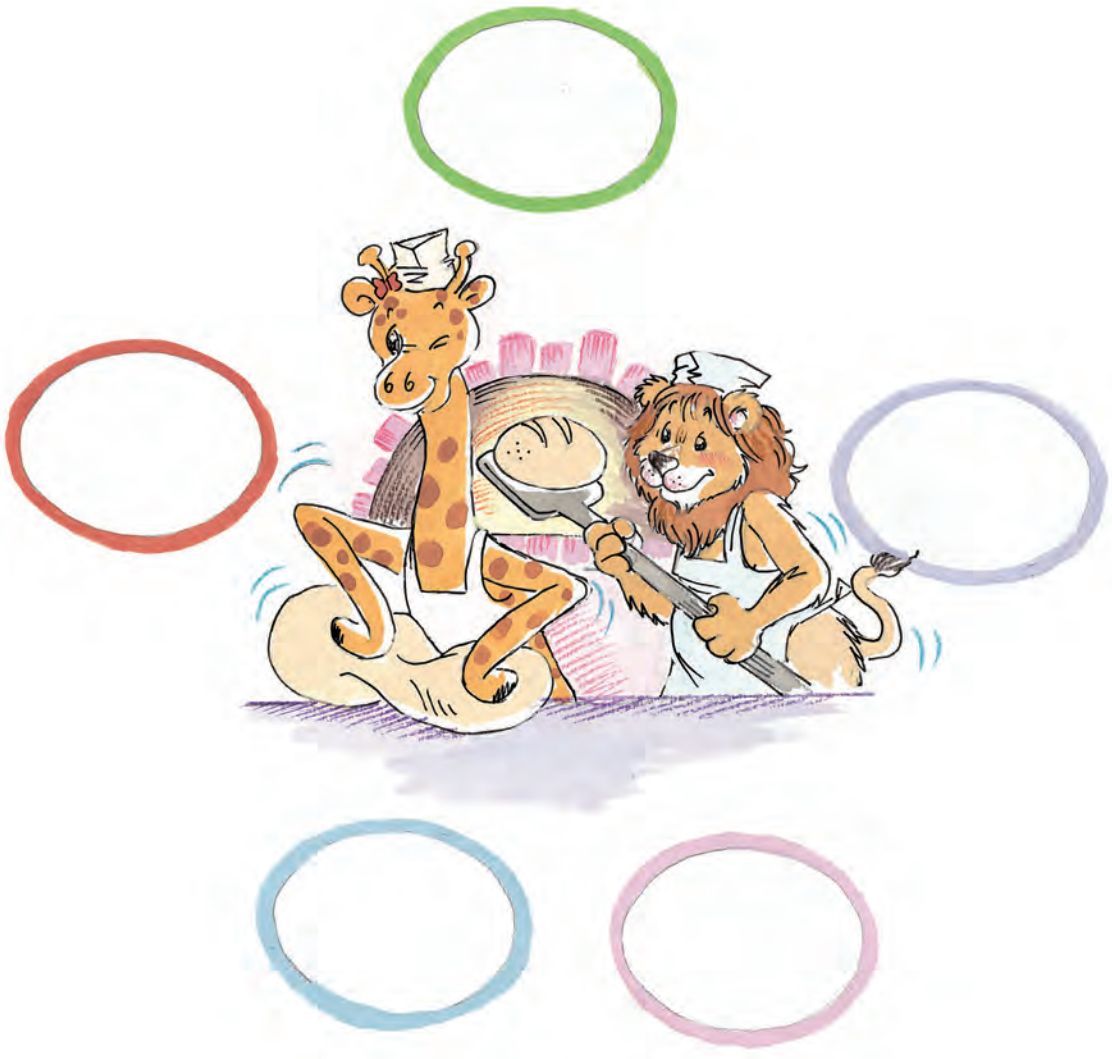
Για να έχουμε τα απαραίτητα αγαθά στη ζωή μας, πολλοί άνθρωποι χρειάζεται να κάνουν διαφορετικά επαγγέλματα.

1 - 2 - 3

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις λέξεις και να κολλήσεις εικόνες από διάφορα επαγγέλματα.

Πώς επικοινωνούμε;

1. Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα

2. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

1. Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα

Πώς επικοινωνούσαν οι άνθρωποι άλλοτε, δηλαδή τα παλιά χρόνια;
Πώς επικοινωνούμε σήμερα;

Συζητάμε

βραχογραφία

αγγελιαφόρος

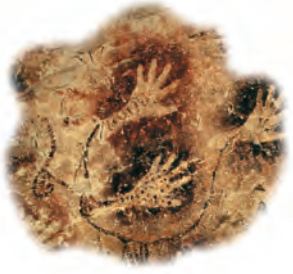

τηλεόραση

τηλέφωνο

φωτιά

Ηλεκτρονικός υπολογιστής

Ενώνω κάθε λέξη με την εικόνα που ταιριάζει.

Η επικοινωνία άλλοτε και σήμερα

Συζητάμε

Πώς αλλιώς επικοινωνούμε;

Παίζουμε

Διαλέγω έναν τρόπο επικοινωνίας για να πω στον φίλο μου ή στη φίλη μου το όνειρό μου.

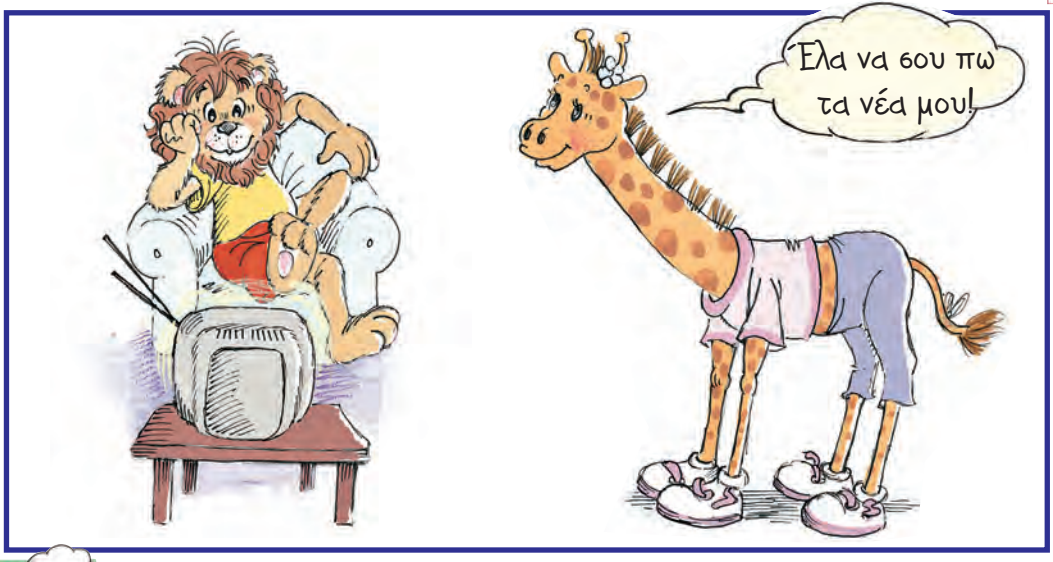

Τα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι επικοινωνούσαν με τη φωτιά, με τους αγγελιαφόρους και με άλλα μέσα.
Σήμερα επικοινωνούμε με .....
.....
.....
.....

1 - 2

2. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

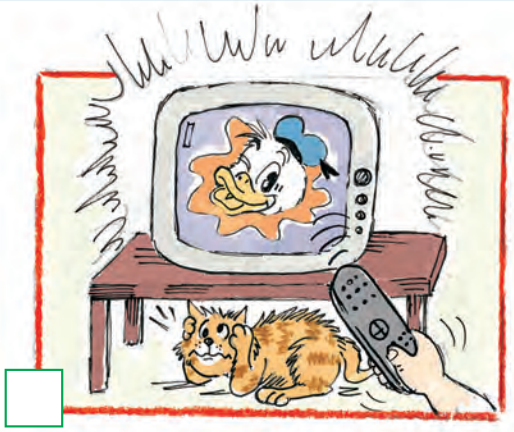

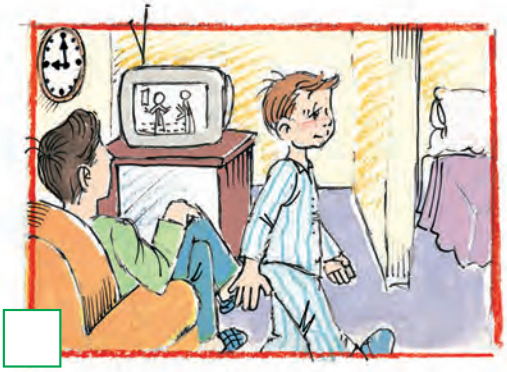
Λέμε τη γνώμη μας

Πόσες ώρες τη μέρα βλέπεις τηλεόραση;
Ποια είναι η αγαπημένη σου εκπομπή; Γιατί;

Σωστό ή λάθος;
Βάζω **Χ**
στις εικόνες
που δείχνουν
το σωστό.

Συζητάμε

Συζητάμε με τους γονείς μας ποιες εκπομπές είναι κατάλληλες για μας.

Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

Συζητάμε

Τι είναι οι διαφημίσεις;
Είναι χρήσιμες οι διαφημίσεις;

Παίζουμε

Γινόμαστε δύο ομάδες.
Βρίσκουμε κάτι που θέλουμε να διαφημίσουμε.
Η μία ομάδα ετοιμάζει και παρουσιάζει μία διαφήμιση.
Η άλλη ομάδα ετοιμάζει και παρουσιάζει την αντίθετη διαφήμιση.

Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ενημέρωσης μεταδίδουν ειδήσεις και άλλες εκπομπές. Μας ενημερώνουν και μας ψυχαγωγούν. Συζητάμε με τους γονείς μας όσα βλέπουμε, συμφωνούμε μαζί τους και ακολουθούμε εβδομαδιαίο πρόγραμμα τηλεθέασης.

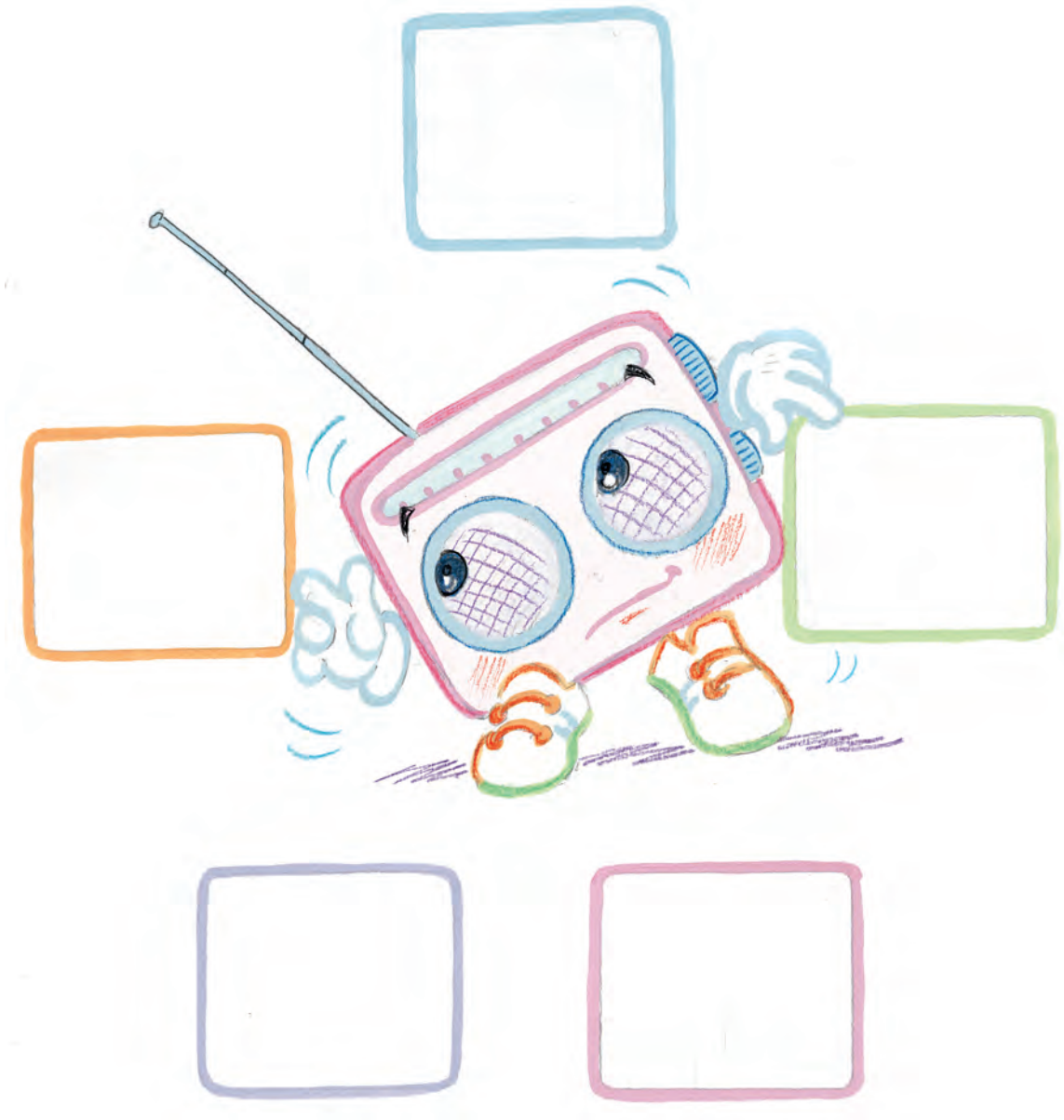

3 - 4 - 5

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις λέξεις και να κολλήσεις εικόνες με τα μέσα που επικοινωνούμε σήμερα.

Πώς φαντάζεσαι ότι θα επικοινωνούν οι άνθρωποι μετά από 30 χρόνια;

Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

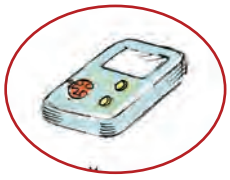
Σ. Σαββίδης,
Γύρω γύρω όλοι

Πώς λέγεται κάθε παιχνίδι; Να το γράψεις κάτω από κάθε εικόνα.

Συζητάμε

Ποια παιχνίδια έπαιζαν τα παιδιά άλλοτε, δηλαδή τα παλιά χρόνια;
Ποια παιχνίδια παίζουμε σήμερα;

Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

Συμπληρώνουμε τον πίνακα με παιχνίδια...

τα παλιά χρόνια	σήμερα

Συζητάμε

Ποια σημερινά παιχνίδια σού θυμίζουν οι εικόνες;
Πώς άλλαξαν τα παιχνίδια;

Τα παιχνίδια άλλοτε και σήμερα

Περιγράφω το αγαπημένο μου παιχνίδι. Γιατί μου αρέσει πιο πολύ από τα άλλα;

Λέμε τη γνώμη μας

Παίζουμε:

Ο χορός των παιχνιδιών.

Κάθε παιδί γίνεται
το αγαπημένο του παιχνίδι.

Η μουσική αρχίζει.

Όλοι μαζί παίζουμε
τον χορό των παιχνιδιών...

Οι άνθρωποι από παλιά έπαιζαν παιχνίδια, ατομικά και ομαδικά.

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις παιχνίδια που παίζεις με τους φίλους και τις φίλες σου... και παιχνίδια που παίζεις μόνος σου ή μόνη σου.

1 - 2 - 3

1. Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου;

2. 25η Μαρτίου: διπλή γιορτή

1. Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου;

Σημειώνω με ένα Χ σε όσα υπάρχουν και στον τόπο μου.

Συζητάμε

Πώς μπορώ να ανακαλύψω περισσότερα πράγματα για τον τόπο μου;

Πώς ανακαλύπτω την ιστορία του τόπου μου;

Ερευνούμε έξω από την τάξη

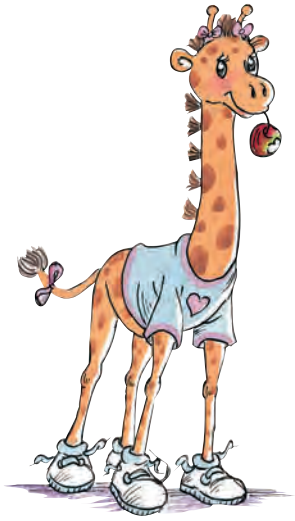
Κάνουμε έναν περίπατο στην περιοχή που ζούμε.
Ανακαλύπτουμε σημάδια από την ιστορία του τόπου μας.
Κολλάμε μια φωτογραφία, ζωγραφίζουμε ή γράφουμε για κάτι που μας έκανε εντύπωση.

Αν ερχόταν στον τόπο σου κάποιος τουρίστας, ποιο μέρος θα του έλεγες να επισκεφθεί οπωσδήποτε;

Λέμε τη γνώμη μας

Στον τόπο που ζούμε, δηλαδή στ... .....
υπάρχουν .....
.....
Όλα αυτά μας βοηθούν να γνωρίσουμε την ιστορία του τόπου μας.

Τραγουδάμε τον «Καλαματιανό»

Σαν πας στην Καλαμάτα και 'ρθεις με το καλό,
φέρε μου ένα μαντίλι να δέσω στον λαιμό...

Δημοτικό τραγούδι

Ελευθερία ή θάνατος!

Θ. Βρυζάκης
Πολεμικό Συμβούλιο

Αρματολοί και κλέφτες,
νησιώτες, στεριανοί
μαζί τον όρκο έδωσαν
κι ένωσαν τη φωνή.

Γ. Βρεττός

Χαίρε, Μαρία!

Δ. Θεοτοκόπουλος
Ευαγγελισμός

Άγια η μέρα,
θείο το φως της
άγια μητέρα
θεός ο γιος της.

Γ. Βρεττός

Συζητάμε

Τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου;
Πώς ετοιμαζόμαστε για τη γιορτή στο σπίτι και στο σχολείο;

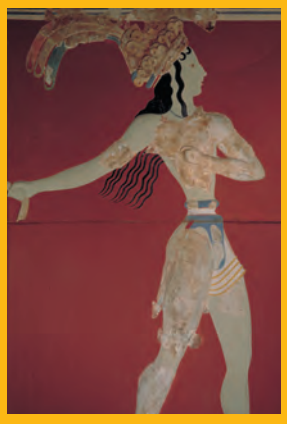
Όλη δόξα όλη χάρη
άγια μέρα ξημερώνει.

1. Ο πολιτισμός του τόπου μας

2. Μια επίσκεψη στο μουσείο

3. Τι συμβαίνει στην περιοχή μας;

4. Κάθε τόπος τα έθιμά του και ο χρόνος τα δικά του...

5. Το βιβλίο των παροιμιών

6. Απόκριες

7. Πάσχα

1. Ο πολιτισμός του τόπου μας

Δ. Μυταράς

Συζητάμε

Υπάρχουν στην περιοχή σου χώροι με αντικείμενα σαν κι αυτούς που δείχνουν οι εικόνες;
Τι γνωρίζεις για αυτούς;
Τους έχεις επισκεφτεί;
Τι θυμάσαι από την επίσκεψή σου;

- Αρχαιολογικό Μουσείο
- Πινακοθήκη
- Μουσείο Λαογραφίας
- Μουσείο Φυσικής Ιστορίας
- Θεατρικό Μουσείο

Ενώνουμε κάθε επιγραφή με την εικόνα που ταιριάζει.

Συζητάμε

Συζητάμε για κάθε χώρο και για τα αντικείμενα που βρίσκουμε σε αυτόν. Τι άλλο μπορούμε να συναντήσουμε στα μουσεία και στους άλλους χώρους;

Στον τόπο μας υπάρχουν πολλά και διαφορετικά μουσεία, πινακοθήκες, αρχαιολογικοί χώροι και θέατρα. Εκεί μπορούμε να δούμε .....
.....

2. Μια επίσκεψη στο μουσείο

Ψάχνουμε βιβλία και φυλλάδια για το μουσείο που πρόκειται να επισκεφτούμε.

Το άλογο και ο «τζόκεϊ» του Αρτεμισίου

Συζητάμε

Πώς φανταζόμαστε το μουσείο;
Τι μπορούμε να κάνουμε εκεί;
Τι δεν μπορούμε να κάνουμε εκεί;
Φτιάχνουμε μια δική μας ιστορία:
Μια μέρα στο μουσείο

Μες στο μουσείο πήγα μια μέρα κι εγώ...

Λιλιπούπολη

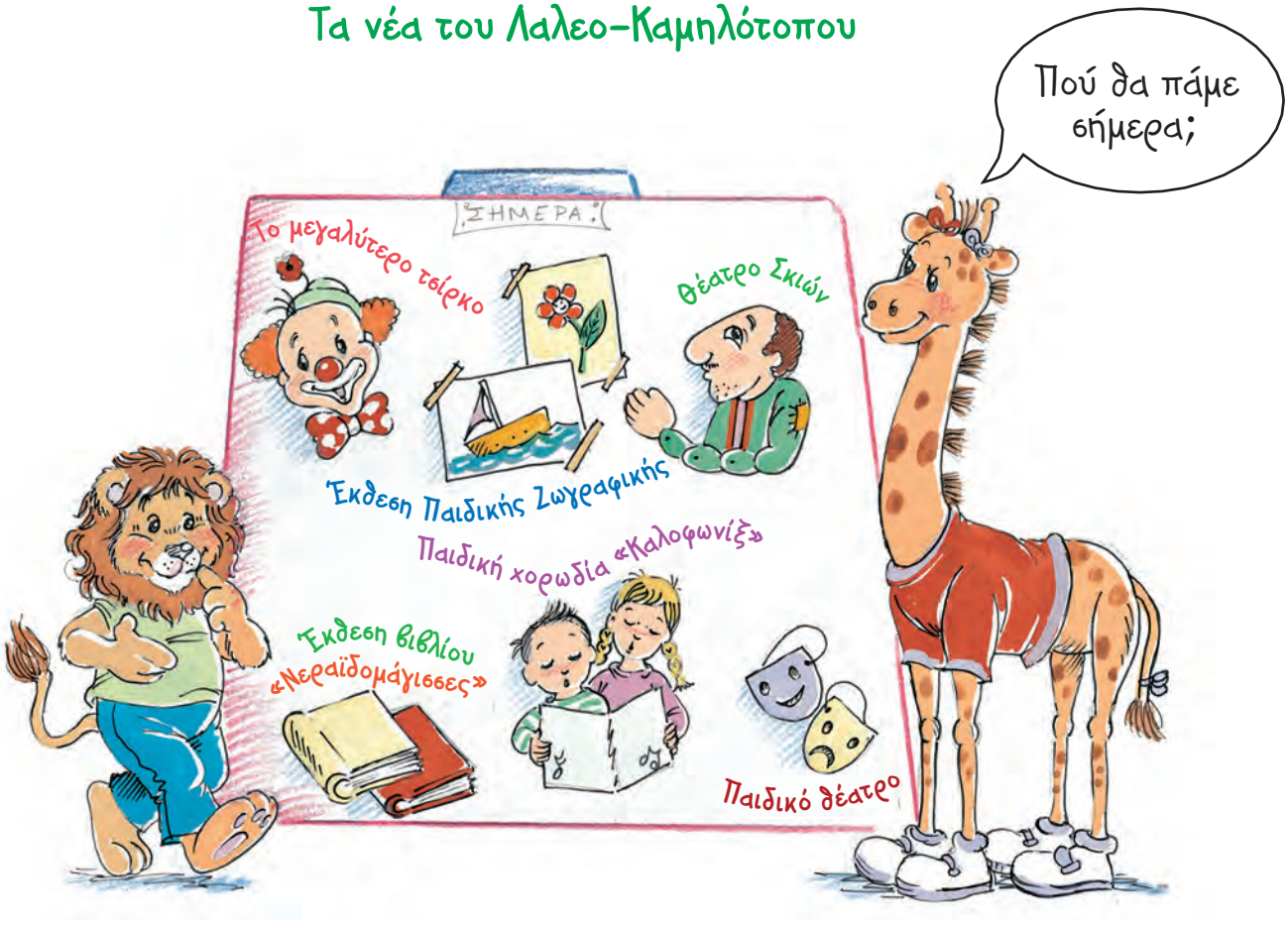

Το μουσείο είναι ένας ευχάριστος χώρος όπου μπορούμε να μάθουμε κάτι καινούριο και να κάνουμε όμορφα πράγματα.

1

Τα νέα του Λαλεο-Καμηλότοπου

Διαλέγω την εκδήλωση που προτιμώ.
Δικαιολογώ την απάντησή μου.

Λέμε τη γνώμη μας

Αν ήσουν η δήμαρχος ή ο δήμαρχος και ήθελες να ετοιμάσεις μια όμορφη εκδήλωση για τα παιδιά, ποια θα ήταν αυτή;
Πώς θα την οργάνωνες με τους συνεργάτες σου;

Λυρική Σκηνή

Στον τόπο μας γίνονται διάφορες εκδηλώσεις με θέατρο, κινηματογράφο και μουσική.

4. Κάθε τόπος τα έθιμά του και ο χρόνος τα δικά του...

Συζητάμε

Θυμάσαι κάποιο έθιμο που έζησες εσύ;
Διηγήσου το στην ομάδα σου.

Ρωτάμε

Ρώτησε τον παππού και τη γιαγιά να σου διηγηθούν ένα έθιμο από την εποχή που εκείνοι ήταν μικρά παιδιά.

Παροιμίες και τραγούδια, ροζ λουλούδια, μοβ λουλούδια. Κλείδωνας, πρωτομαγιά, τρύγος, θερισμός, αποκριά. Παραμύθια και διηγήσεις, έθιμα πολλά θα ζήσεις...

2

«Το τραγούδι με τον τρύγο,
τον Δεκέμβρη παραμύθι»

Γράφουμε και ζωγραφίζουμε παροιμίες.

Ζωγραφίζουμε

Συγκεντρώνουμε όλες
τις παροιμίες με τις ζωγραφιές
και φτιάχνουμε το βιβλίο
των παροιμιών.
Παίζουμε ή τραγουδάμε μια
παροιμία.

Γράφω μια παροιμία του τόπου μου.

.....

.....

.....

.....

.....

3

Ο Φλεβάρης έχει βάλει τη σφραγίδα Καρναβάλι.
Κι ύστερα φωνάζει: Εμπρός, τώρα γλέντι και χορός.

Συζητάμε

Ποια εποχή γιορτάζουμε τις Απόκριες;
Πώς γιορτάζουμε τις Απόκριες στον τόπο μας;
Ποια έθιμα έχουμε;

Κόβουμε/κολλάμε

Σχεδιάζουμε μάσκες και φτιάχνουμε μουσικά όργανα με απλά υλικά. Μεταμφιεζόμαστε και τραγουδάμε.

«Παντρεύουνε τον κάβουρα
και του δίνουν τη χελώνα
ντράγκα ντρούγκα τα όργανα».

Μπούλες, Νάουσα

Συζητάμε

Πώς γιορτάζουν τις Απόκριες σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και σε άλλα μέρη της γης;

Πάσχα, Πάσχα, Πασχαλιά,
με κουλούρια, με κεριά,
και με κόκκινα αυγά.

Λαϊκό

Συζητάμε

Ποια εποχή γιορτάζουμε το Πάσχα;
Τι γιορτάζουμε το Πάσχα;
Ποιες ετοιμασίες κάνουμε για τη γιορτή του Πάσχα;
Τι θυμάσαι από το Πάσχα που πέρασε;

Τα έθιμα του Πάσχα

Κόβουμε/κολλάμε

Στολίζουμε τις λαμπάδες
με λουλούδια του αγρού...

Στην Πελοπόννησο,
το Πάσχα, έχουν ένα έθιμο,
τα αερόστατα της Λαμπρής.
Το βράδυ της Ανάστασης
κατασκευάζουν αερόστατα
και τα αφήνουν να ανεβούν
ψηλά στον ουρανό.

Ρωτάμε

Ποια άλλα έθιμα γνωρίζεις για το Πάσχα;
Ρωτάμε τη γιαγιά και τον παππού ή τους μεγαλύτερους στην οικογένειά μας πώς συνήθιζαν να περνούν το Πάσχα όταν ήταν παιδιά.

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να ζωγραφίσεις και να γράψεις λίγα λόγια για ένα μουσείο ή για ένα μνημείο του τόπου σου.

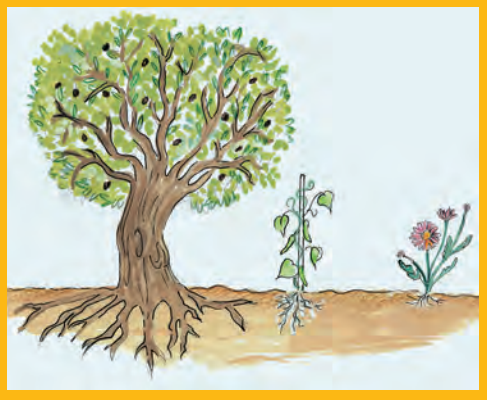
Τα φυτά του τόπου μου

1. Ποια φυτά ζουν στον τόπο μου;

2. Ποια είναι τα μέρη των φυτών;

3. Οι εποχές και τα φυτά

1. Ποια φυτά ζουν στον τόπο μου;

Ποια φυτά αναγνωρίζεις στις εικόνες;

γεράνια

παπαρούνες

έλατα

κυκλάμινα

ανεμώνες

στάχυα

νούφαρο

καλαμιές

Να ενώσεις με μια γραμμή κάθε φυτό με την καρτέλα που γράφει το όνομά του.

Συζητάμε

Πού συναντάμε ένα φυτό;
Ποια φυτά ζουν στη δική σου περιοχή;

Ονόματα που... «μυρίζουν»:
Μυρσίνη, Μαργαρίτα, Βάγια, Βιολέτα...
Γνωρίζεις άλλα τέτοια ονόματα;

Ποια φυτά ζουν στον τόπο μου;

Κόβουμε/κολλάμε

Κόβουμε τις εικόνες με τα φυτά από τη σελίδα 155 του βιβλίου μας και σχηματίζουμε ομάδες.
Πού συναντάμε το κάθε φυτό;

στο λιβάδι	στον κήπο	στο δάσος	στο νερό

Λέμε τη γνώμη μας

Ποιες άλλες ομάδες μπορούμε να σχηματίσουμε;

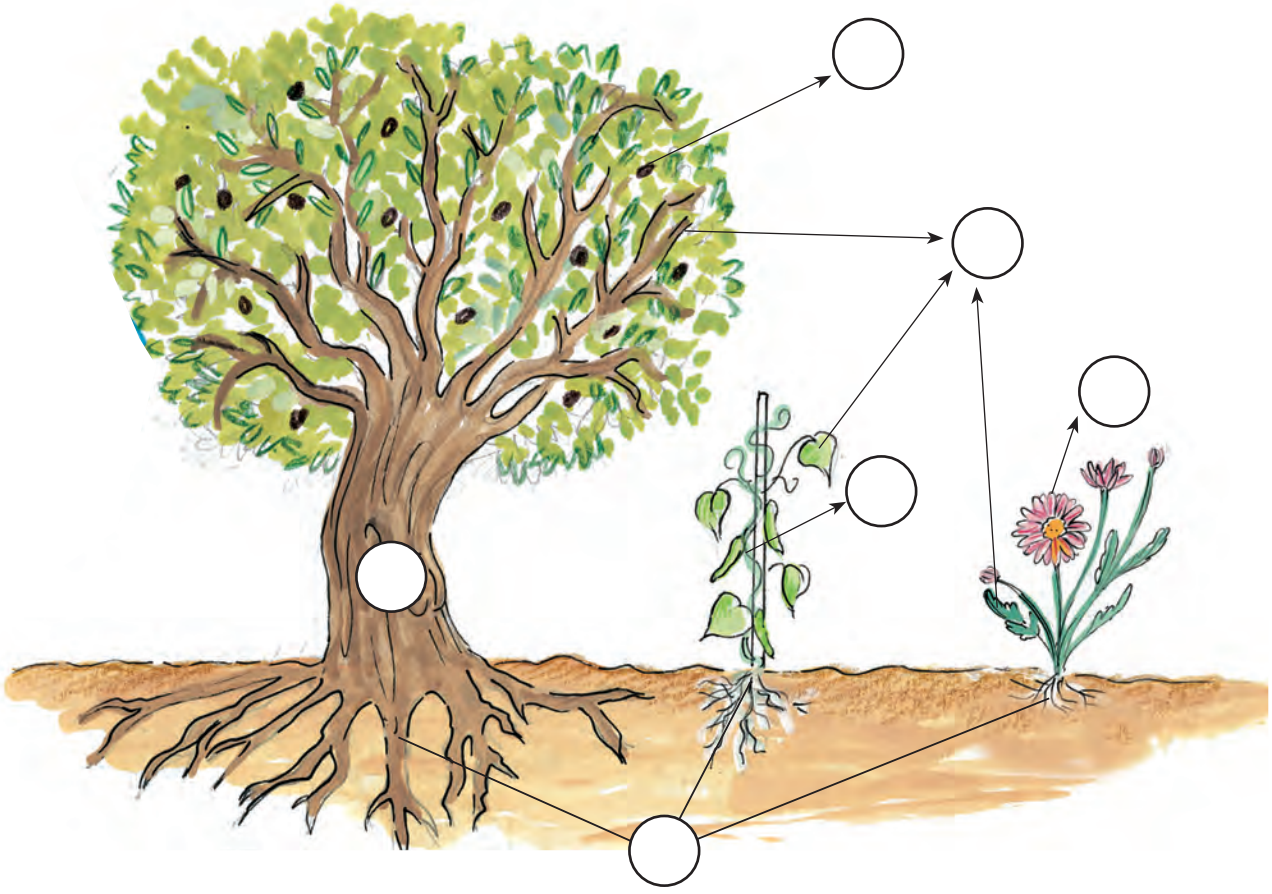

Στον τόπο μου ζουν πολλά και διαφορετικά φυτά.
Μερικά από αυτά είναι .....
.....
.....

1 - 2

2. Ποια είναι τα μέρη των φυτών;

Να βάλεις σε κάθε κύκλο τον αριθμό που ταιριάζει.

1 ρίζα – 2 φύλλα – 3 κορμός – 4 βλαστός – 5 άνθη – 6 καρπός

Συζητάμε

Ποια είναι τα μέρη των φυτών;
Σε τι μοιάζουν;
Σε τι διαφέρουν;

Ποια είναι τα μέρη των φυτών;

Κάνουμε στην τάξη μια συλλογή από φύλλα...

Συζητάμε για το χρώμα των φύλλων.

Τοποθετούμε σε . Αρχίζουμε από το φύλλο με το πιο ανοιχτό πράσινο... Τι σχήμα έχει κάθε φύλλο;

Πώς είναι το κάθε φύλλο από τη μία πλευρά και πώς από την άλλη;

Πώς μυρίζει το κάθε φύλλο;

Παίζουμε

Κινούμαστε όπως ένα φύλλο σε δυνατό άνεμο ή στο απαλό αεράκι.

Χρυσοπράσινο φύλλο...

Οδ. Ελύτης

Όλα τα φυτά έχουν ρίζα, βλαστό, φύλλα και άνθη. Πολλά φυτά έχουν και καρπό.

3

Ποιες ανάγκες έχει κάθε φυτό;

Πώς φροντίζουμε τα φυτά;

Συζητάμε

Πώς καλύπτουν τις ανάγκες τους τα φυτά στα λιβάδια και στα δάση;

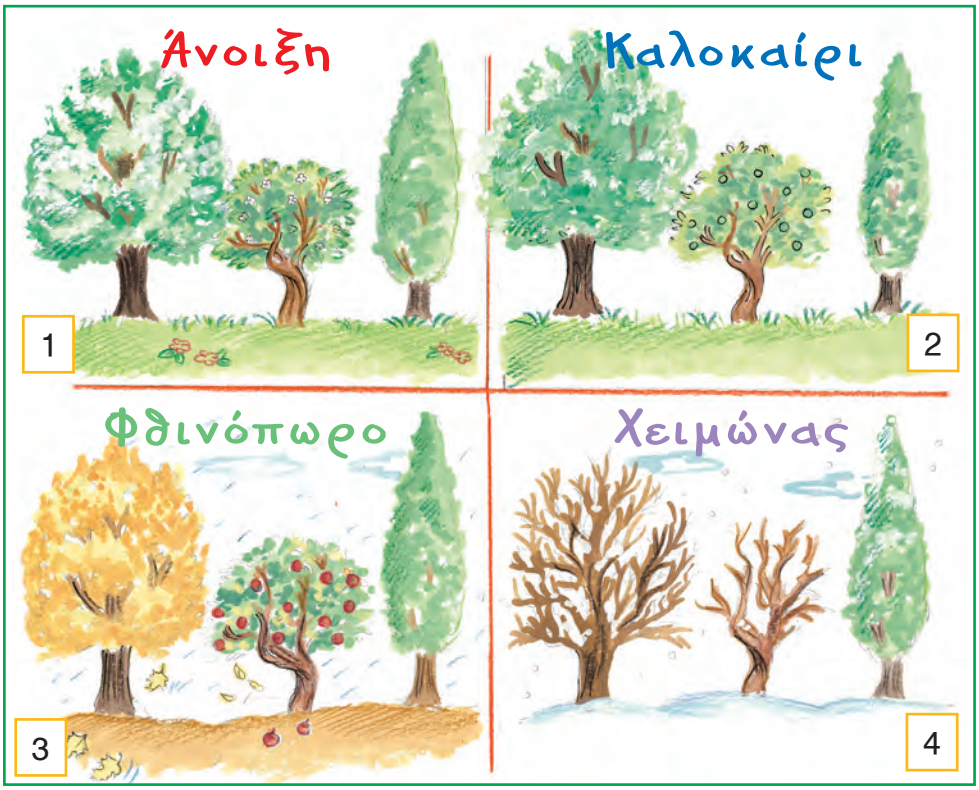

«Η Περπερούνα»

Το έθιμο της Περπερούνας υπάρχει σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Τα παιδιά διαλέγουν ένα κορίτσι και το στολίζουν με πρασινάδες και λουλούδια. Όλα μαζί γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν, παρακαλώντας τη βροχή να έρθει:

Περπερούνα περπατεί, το Θεό παρακαλεί,
για να βρέξει μια βροχή, μια βροχή μια σιγανή,
να γεννούν τα στάρια μας και τα καλαμπόκια μας...

Οι εποχές και τα φυτά

Συζητάμε

Τι αλλάζει στα φυτά κάθε εποχή;

Παρατηρούμε τις αλλαγές των φυτών και μιλάμε για αυτές.

Ποια φυτά υπάρχουν γύρω σου αυτή την εποχή;

Κάθε φυτό είναι προσαρμοσμένο στον τόπο που ζει. Άλλα φυτά ρίχνουν τα φύλλα τους, άλλα ανθίζουν και άλλα βγάζουν καρπούς.

4

Τα ζώα του τόπου μου

1. Ποια ζώα ζουν στον τόπο μου;

2. Ποια είναι τα μέρη ενός ζώου;

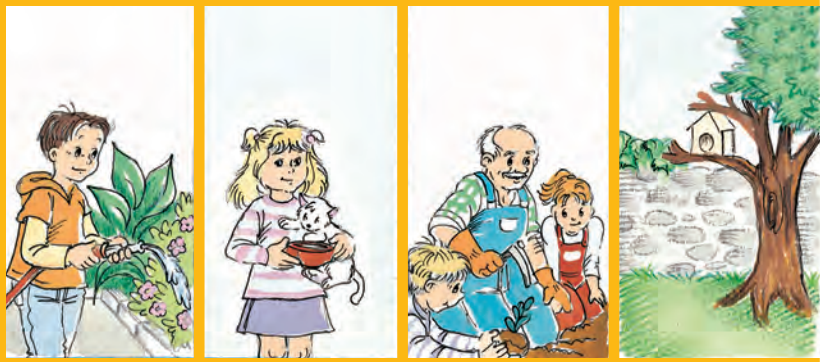
3. Οι οικογένειες των ζώων

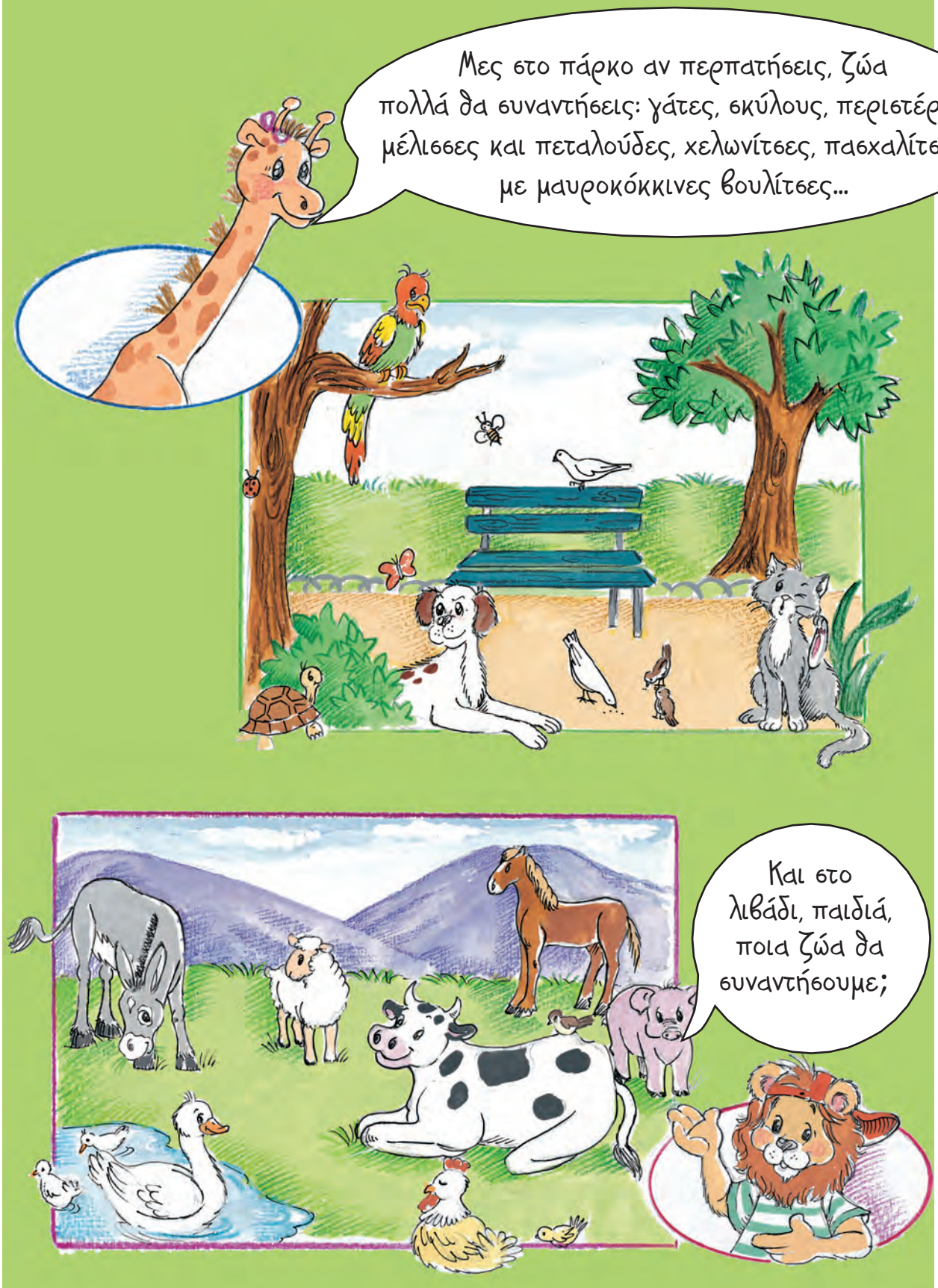
4. Τα ζώα και το περιβάλλον

5. Πώς φροντίζουμε τα φυτά και τα ζώα;

1. Ποια ζώα ζουν στον τόπο μου;

Ποια ζώα ζουν στον τόπο μου;

Συζητάμε

Ποια ζώα ζουν στην περιοχή σου;
Ποια άλλα ζώα γνωρίζουμε;

Στον τόπο μου ζουν πολλά και διαφορετικά ζώα.
Μερικά από αυτά είναι .....
.....
.....

1 - 2

2. Ποια είναι τα μέρη ενός ζώου;

Κόκκινο το της

η της φουντωτή

το της μικρό

η μακριά

τα της μυτερά

τα τέσσερα της κοντά.

Συζητάμε

Ποια είναι τα μέρη του ζώου που βλέπουμε στην εικόνα;

Όνομα ζώου:	
Μέρη ζώου	Περιγραφή
	
	
	

Παίζουμε

«Το καρναβάλι των ζώων»

Κάθε παιδί κινείται όπως το αγαπημένο του ζώο. Η μουσική αρχίζει. Όλοι μαζί παίζουμε το καρναβάλι των ζώων.

Το σώμα των ζώων αποτελείται από διαφορετικά μέρη. Αυτά είναι .....
.....
.....

3 – 4 – 5 – 6

3. Οι οικογένειες των ζώων

Φτιάχνουμε ομάδες και σχηματίζουμε οικογένειες ζώων.

Από τη σελίδα 155 του βιβλίου μας κόβουμε τις εικόνες με τα ζώα. Κάνουμε ομάδες με ζώα. Κολλάμε τις εικόνες στον πίνακα.

Κόβουμε/κολλάμε

Πώς σκεφτήκαμε για να κάνουμε τις ομάδες;
Ποιες άλλες ομάδες μπορούμε να σχηματίσουμε;

Λέμε τη γνώμη μας

Οι οικογένειες των ζώων

Συζητάμε

Χωριζόμαστε σε 5 ομάδες.
Κάθε ομάδα διαλέγει ένα ζώο από τον πίνακα της διπλανής σελίδας και συζητάει για αυτό.

Όνομα
Χαρακτηριστικά
Πού ζει;
Πώς κινείται;
Τι γεννάει;

Συζητάμε

Σε τι μοιάζουν και σε τι διαφέρουν τα ζώα;
Βρίσκουμε κι άλλα ζώα που ανήκουν στις ίδιες οικογένειες.
Συζητάμε με ποιον τρόπο σκεφτόμαστε και βρίσκουμε σε ποια οικογένεια ανήκει κάθε ζώο.

Εγώ, σε ποια οικογένεια ανήκω;

Τα ζώα μπορούμε να τα χωρίσουμε σε διαφορετικές οικογένειες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Οι οικογένειες αυτές είναι τα θηλαστικά, τα πουλιά, τα ερπετά, τα ψάρια και τα έντομα.

7 – 8

4. Τα ζώα και το περιβάλλον

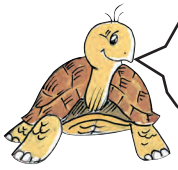

Παρατηρούμε τις εικόνες.
Πώς τα ζώα βρίσκουν την τροφή τους; Πώς προφυλάσσονται από τους εχθρούς τους; Πώς είναι προσαρμοσμένα στο περιβάλλον που ζουν;

Συζητάμε

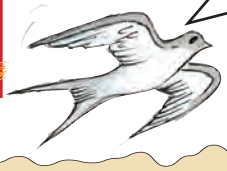

Τα ζώα είναι προσαρμοσμένα στο περιβάλλον που ζουν και προστατεύονται από τους εχθρούς τους με διάφορους τρόπους.

Εγώ έχω το καβούκι μου.

Εγώ, όταν κάνει κρύο εδώ, πηγαίνω σε κάποια άλλη χώρα που κάνει ζέστη.

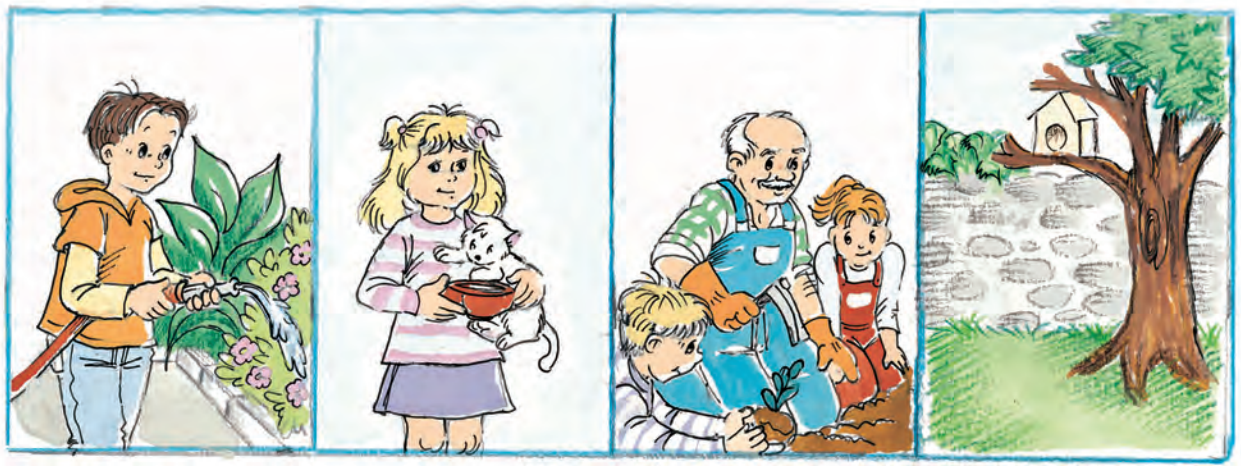

Να ήξερα, περδικούλα μου, το βράδυ πού κοιμάσαι;
Βρέχει ο Θεός, δε βρέχεσαι;
Χιονίζει, δεν παγώνεις;
Κρεβάτι έχω τα έλατα και μόσκο το χορτάρι.
Έχω την πούλια συντροφιά, τ' αστρί και το φεγγάρι.

Δημοτικό τραγούδι

5. Πώς φροντίζουμε τα φυτά και τα ζώα;

Συζητάμε

Ποιες ανάγκες έχουν τα φυτά; Ποιες ανάγκες έχουν τα ζώα;
Έχουν όλα τα φυτά και τα ζώα τις ίδιες ανάγκες;
Πώς μπορούμε να φροντίσουμε τα φυτά και τα ζώα;

Πώς φροντίζουμε τα φυτά και τα ζώα;

Σημειώνουμε με Χ τις εικόνες που δείχνουν φροντίδα. Δικαιολογούμε την απάντησή μας.

Συζητάμε

Πώς αλλιώς μπορούμε να φροντίσουμε τα φυτά και τα ζώα;

Στο **Ελληνικό Κέντρο Περίθαλψης Άγριων Ζώων** οι άνθρωποι εργάζονται εθελοντικά: Φροντίζουν τα τραυματισμένα ζώα κι έπειτα τα αφήνουν να ζήσουν ελεύθερα στο φυσικό τους περιβάλλον.

Η ιστορία του Δημήτρη

MOm

Ο Δημήτρης ήταν μόλις τριών εβδομάδων όταν βρέθηκε στην Κάρπαθο.
Φιλοξενήθηκε για πέντε μήνες στο κέντρο περίθαλψης στην Αλόννησο.
Εκεί οι άνθρωποι του έδωσαν τις κατάλληλες φροντίδες.
Τώρα ο Δημήτρης κολυμπάει και πάλι ελεύθερος και υγιής στην ανοιχτή θάλασσα.

Συζητάμε

Κάνουμε ομάδες και συνεχίζουμε την ιστορία του Δημήτρη. Τι θα είχε συμβεί στη μικρή φώκια, αν οι άνθρωποι δεν τη φρόντιζαν με τον σωστό τρόπο;

Ερευνούμε έξω από την τάξη

Υπάρχουν στην περιοχή μας ζώα ή φυτά που κινδυνεύουν; Γιατί; Τι μπορούμε να κάνουμε για αυτά;

Τα ζώα, όπως και τα φυτά, χρειάζονται τη φροντίδα, την προσοχή και την προστασία μας. Φροντίζουμε τα ζώα και τα φυτά, όταν .....
.....

9 – 10

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε ζώα και φυτά του τόπου μας

Χελώνα καρέτα-καρέτα

Τουλίπα

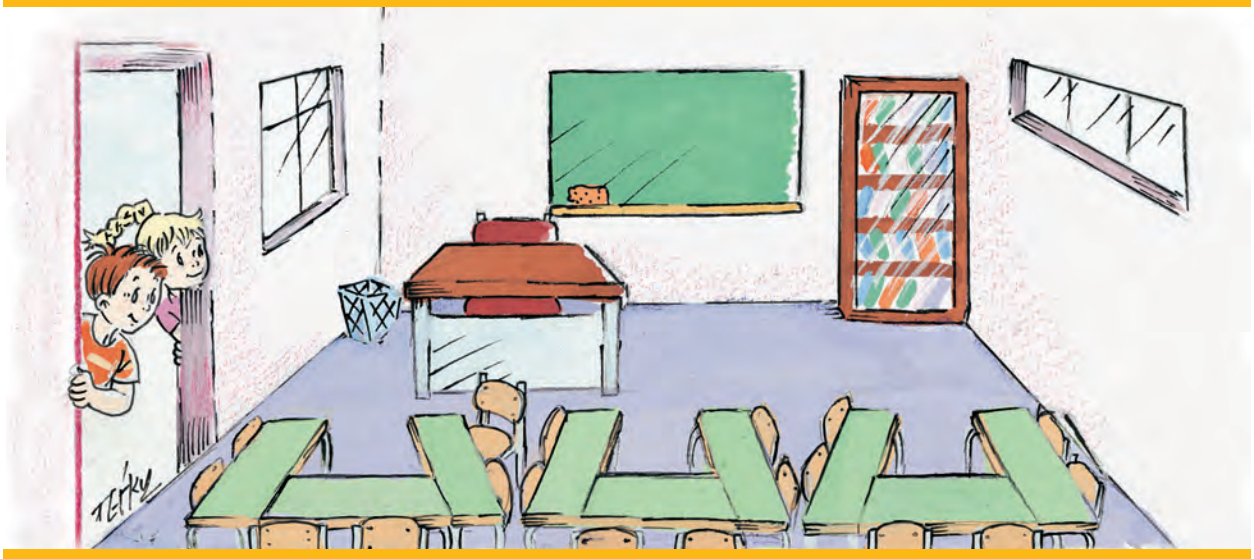

Δελφίνι

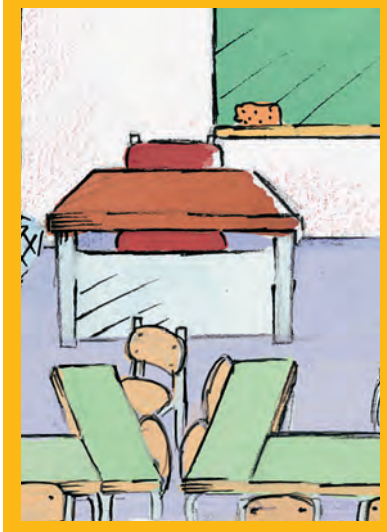
Μπορούμε να κολλήσουμε και εικόνες με ζώα και φυτά του τόπου μας που κινδυνεύουν.

Αντικείμενα από το περιβάλλον μου

1. Από τι είναι φτιαγμένα τα αντικείμενα στην τάξη μου;

2. Πόσα είδη υλικών υπάρχουν γύρω μου;

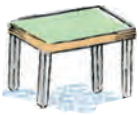

1. Από τι είναι φτιαγμένα τα αντικείμενα στην τάξη μου;

Αδειάζουμε όλα τα αντικείμενα της πάνω στο .

Συμπληρώνουμε τον πίνακα:

	✔	Είναι φτιαγμένο από **χαρτί**.
		Είναι φτιαγμένα από ....
		Είναι φτιαγμένη από ....
		Είναι φτιαγμένο από ....
		Είναι φτιαγμένο από .... Έχει μέσα .....

Συζητάμε

Από τι είναι φτιαγμένες οι μας;

Από τι είναι φτιαγμένα τα αντικείμενα στην τάξη μου;

Συζητάμε

Ποια αντικείμενα από **ξύλο** βρίσκω στην τάξη μου;
Ποια αντικείμενα από **μέταλλο** βρίσκω στην τάξη μου;

Ποια αντικείμενα από **ύφασμα** βρίσκω στην τάξη μου;

Τα τζάμια, από τι είναι φτιαγμένα;

Στην τάξη μας υπάρχουν πολλά αντικείμενα. Άλλα είναι φτιαγμένα από χαρτί, άλλα από ξύλο, άλλα από γυαλί, άλλα από μέταλλο και άλλα από πλαστικό. Παντού γύρω μας υπάρχουν παρόμοια υλικά.

Ρωτάμε

Ρωτάμε τον παππού ποια αντικείμενα είχε η δική του τάξη όταν πήγαινε στην Πρώτη Δημοτικού. Από τι υλικά ήταν φτιαγμένα;

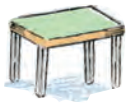
Δεν τον βλέπουμε και όμως υπάρχει.
Τι είναι;

2. Πόσα είδη υλικών υπάρχουν γύρω μου;

Το έχει πάντα το ίδιο σχήμα;

Πιάνει πάντα τον ίδιο χώρο;

Το παίρνει πάντα το ίδιο σχήμα;

Πιάνει πάντα τον ίδιο χώρο;

Ο έχει σχήμα;

Πιάνει πάντα τον ίδιο χώρο;

Τα υλικά γύρω μας μπορεί
να είναι στερεά, υγρά, αέρια.

1 - 2

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Τη γιορτή για να γιορτάσεις
παιχνίδια θα αγοράσεις
και καλούδια θα ετοιμάσεις.

Τι χρειαζόμαστε για να κάνουμε μια γιορτή στο σχολείο;
Τι θα αγοράσουμε;
Τι θα φτιάξουμε;

1. Η ηλεκτρική ενέργεια στη ζωή μας

2. Κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια

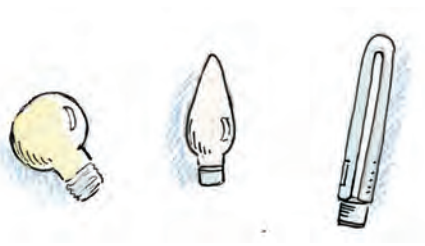

1. Η ηλεκτρική ενέργεια στη ζωή μας

Παιδιά, ένας εφευρέτης, ο Θωμάς Έντισον, έφτιαξε την πρώτη λάμπα. Από τότε μέχρι σήμερα έχουν κατασκευαστεί πολλές και διαφορετικές λάμπες.

Ζωγραφίζω τη δικιά μου λάμπα.

Συζητάμε

Πώς είναι οι λάμπες που φωτίζουν τον δρόμο, το σχολείο, το θέατρο, το πλοίο;

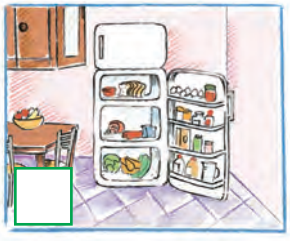

Λέμε τη γνώμη μας

Πώς διάβαζαν τα παιδιά όταν δεν υπήρχαν ηλεκτρικές λάμπες;

Ποιες ηλεκτρικές συσκευές έχει η κουζίνα του σπιτιού μας; (Βάλε Χ στα κουτάκια)

Ποιες άλλες ηλεκτρικές συσκευές έχουμε στο σπίτι μας;

Συζητάμε

Υπήρχαν ηλεκτρικές συσκευές στην κουζίνα της προγιαγιάς μας;
Πώς άλλαξε η ζωή των ανθρώπων με την ηλεκτρική ενέργεια;

Η ηλεκτρική ενέργεια στη ζωή μας

Λέμε τη γνώμη μας

Τι νομίζουμε ότι χρειάζεται για να ανάψει μια λάμπα;
Ενώνουμε με γραμμές.

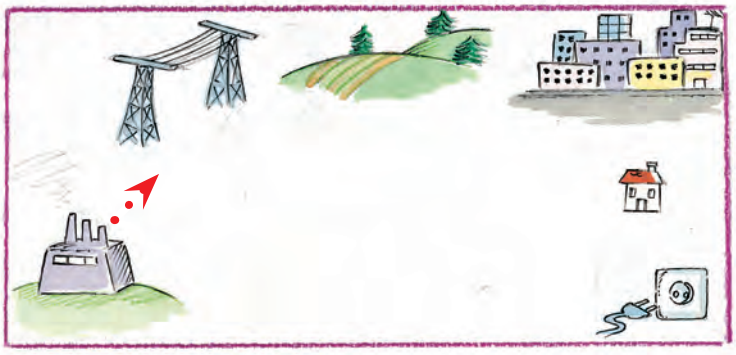
Ρωτάμε

Καλούμε έναν ηλεκτρολόγο στο σχολείο.
Ετοιμάζουμε τις ερωτήσεις που θα του κάνουμε.
Τι πρέπει να κάνει σε ένα καινούριο σπίτι για να ανάβουν οι λάμπες;

Τι νομίζουμε ότι υπάρχει πίσω από την πρίζα;

Δείχνουμε πώς μεταφέρεται η ηλεκτρική ενέργεια από το εργοστάσιο μέχρι το σπίτι μας.

Η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται σε ειδικά εργοστάσια. Από εκεί μεταφέρεται με καλώδια μέχρι τα σπίτια μας. Από τις πρίζες μεταφέρεται με καλώδια στις λάμπες και στις άλλες ηλεκτρικές συσκευές. Η ηλεκτρική ενέργεια είναι πολύτιμη για τη ζωή μας.

Παίζουμε

- Ένα χειμωνιάτικο βράδυ χωρίς ηλεκτρική ενέργεια.
- Ένα καλοκαιρινό μεσημέρι χωρίς ηλεκτρική ενέργεια.

1 – 2 – 3

2. Κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια

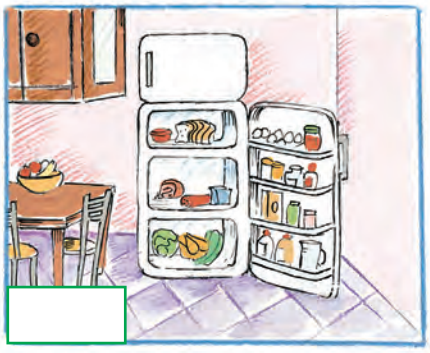

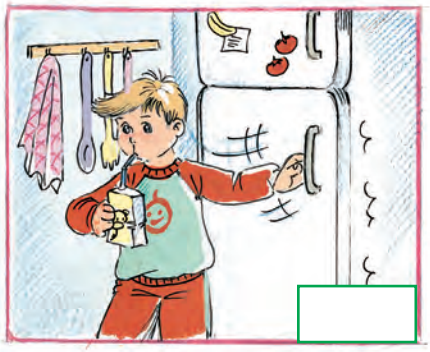
Συζητάμε

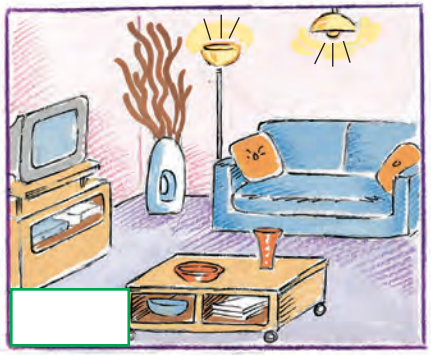
Πόσα χρήματα περίπου πληρώνει κάθε μήνα μια οικογένεια για την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνει;
Ρωτάμε και τους γονείς μας για αυτό.

Γιατί χρειάζεται να κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια;

Γράφουμε ΝΑΙ όπου κάνουμε οικονομία στην ενέργεια.

Κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια

Κατασκευάζουμε

Πώς μπορούμε, εμείς τα παιδιά, να κάνουμε οικονομία στην ηλεκτρική ενέργεια; Για να το δείξουμε, φτιάχνουμε όλοι μαζί μια αφίσα και την κολλάμε στην τάξη μας.

Ρωτάμε

Ποιες λάμπες μάς βοηθούν να κάνουμε οικονομία στην ενέργεια; Οργανώνουμε μια επίσκεψη σε ένα κατάστημα που πουλάει λάμπες και ρωτάμε για αυτές.

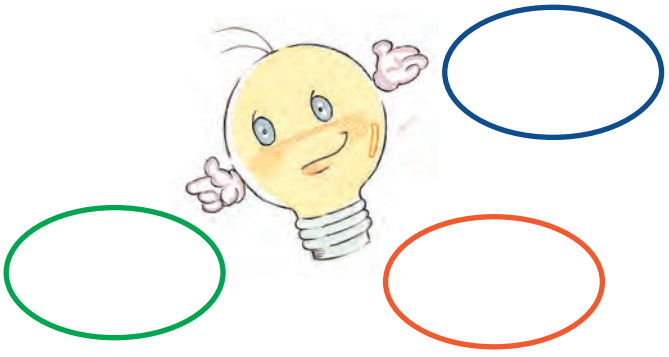

Λέμε τη γνώμη μας

Στο εργοστάσιο «Λάμπω» ένα βράδυ συναντήθηκαν... η λάμπα ενός αυτοκινήτου, η λάμπα μιας πλατείας, ο προβολέας ενός θεάτρου, η λάμπα ενός ψυγείου και η λάμπα ενός πλοίου. Όλες τους έλεγαν ότι είναι σπουδαίες. Γιατί άραγε;

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

Να γράψεις λέξεις
που ταιριάζουν με
την ηλεκτρική ενέργεια.

Το ταξίδι του ήχου

«Μια φορά και έναν καιρό ήταν μια τόση δα μικρή νότα, η ***λα*** *.*

Ήταν περίεργη και ήθελε να γνωρίσει τον κόσμο *. Έτσι, μια μέρα έφυγε*

μακριά. Συνάντησε στην αρχή τον *. Η νότα* ***λα*** *τρόμαξε και έβγαλε μια φωνή*

 . Ο Λαλέων έβγαλε έναν βρυχηθμό *. Μετά η νότα σκαρφάλωσε*

ψηλά στον λαιμό της *. Έφτασε στο* *και άκουγε* *τους ήχους*

που έφερνε ο αέρας από μακριά *. Όμως, από τον ήχο του*

τρόμαξε και έπεσε κάτω *. Παρασύρθηκε από τα νερά της* *και έπεσε*

στη *. Κάτω από το νερό άκουσε τον ήχο της βάρκας* *.*

Τινάχτηκε έξω *και κρύφτηκε στην κουφάλα ενός* *. Από εκεί*

άκουσε τον ήχο του *και τον θόρυβο που έκανε ένα* *.*

Και το ταξίδι της νότας ***λα*** *συνεχίστηκε στον κόσμο των ήχων!*

Παίζουμε

Ηχο-παιχνίδια στην τάξη μας

Κλείνουμε τα μάτια και ακούμε ήχους μέσα και έξω από την τάξη μας.

Μιλάμε στον διπλανό μας και ακούμε ο ένας τη φωνή του άλλου. Ο ένας μιμείται τη φωνή του άλλου.

Χτυπάμε με ρυθμό τα χέρια, τα γόνατα, τα μπράτσα μας. Οι άλλοι μας μιμούνται.

Ψιθυρίζουμε κάτι ο ένας στο αυτί του άλλου.

Κάνουμε τα αντικείμενα της τάξης να βγάλουν ήχο.

Βάζουμε ποτήρια στον τοίχο και ακούμε ήχους.

Κάνουμε μια ηχο-ορχήστρα

Ακούμε με προσοχή τους ήχους της τάξης μας που έχουμε καταγράψει.

- Ποιους ήχους αναγνωρίζουμε;
- Ποιοι ήχοι ήταν δυνατοί και ποιοι όχι;
- Ποιοι ήχοι ήταν ψηλοί και ποιοι όχι;

Συζητάμε

Προσπαθούμε να τραγουδήσουμε όπως ο κύριος και η κυρία στη φωτογραφία. Σε τι μπορεί να διαφέρουν οι φωνές μας από τις δικές τους;

Λυρική Σκηνή

Το ταξίδι του ήχου

Δοκιμάζουμε να παίξουμε μουσικά όργανα όπως τα παιδιά στις εικόνες.

Αν ακούσουμε με προσοχή, θα παρατηρήσουμε ότι παντού γύρω μας παράγονται ήχοι. Άλλοι ήχοι είναι δυνατοί και άλλοι σιγανοί. Άλλοι ήχοι είναι ψηλοί και άλλοι όχι.

Συζητάμε και ζωγραφίζουμε

- Αν οι ήχοι γύρω μας είχαν χρώμα, τι χρώμα θα είχαν;
- Αν οι ήχοι γύρω μας είχαν σχήμα, τι σχήμα θα είχαν;
- Αν οι ήχοι γύρω μας είχαν μυρωδιά, πώς θα μύριζαν;

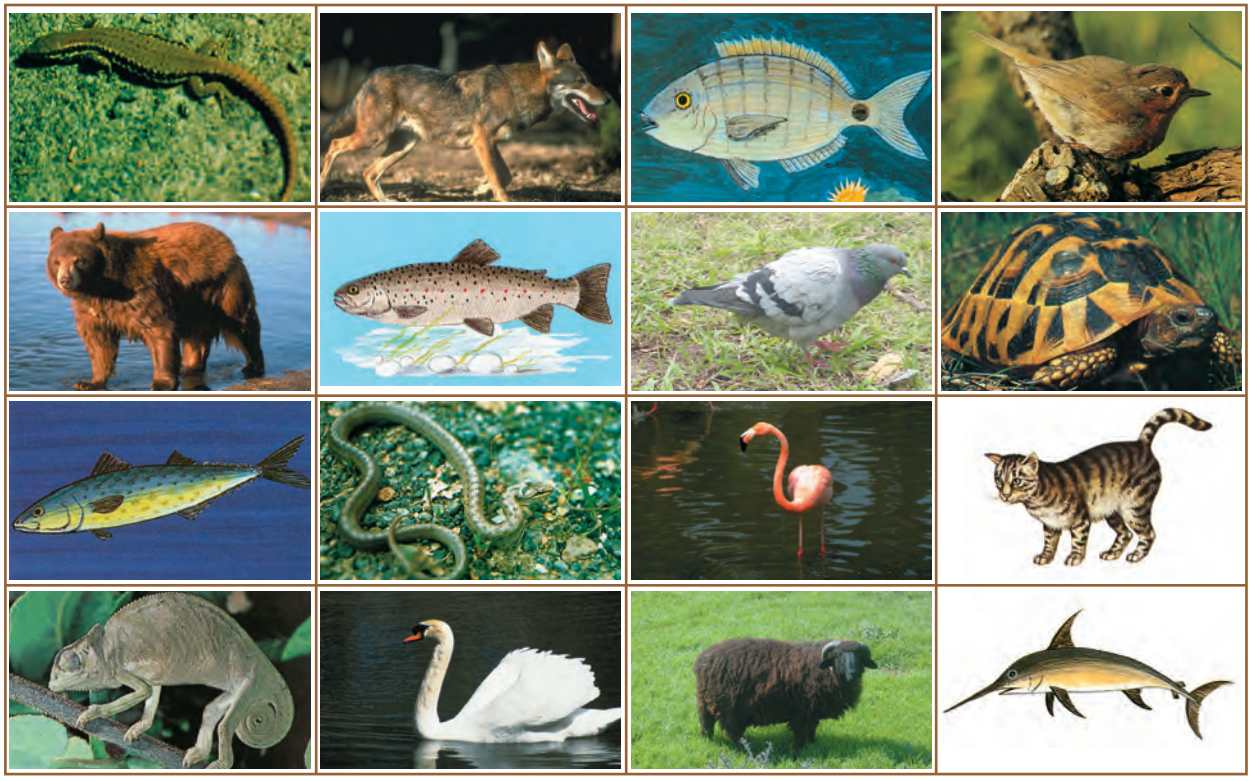

Γ. Ιακωβίδης, *Παιδική συναυλία* (λεπτομέρεια)

1 – 2 – 3 – 4

Εικόνες

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

Κωδικός Βιβλίου: 0-10-0014
ISBN 978-960-06-2467-0

ΙΤΥΕ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"
ινστιτούτο τεχνολογίας υπολογιστών & εκδόσεων

(01) 000000 0 10 0014 6